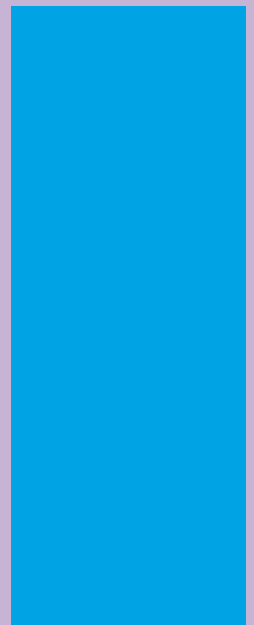
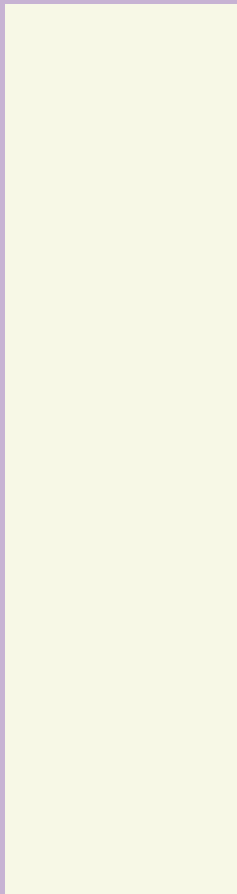

TAIKEN TUKI TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN 2023

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Sisällys

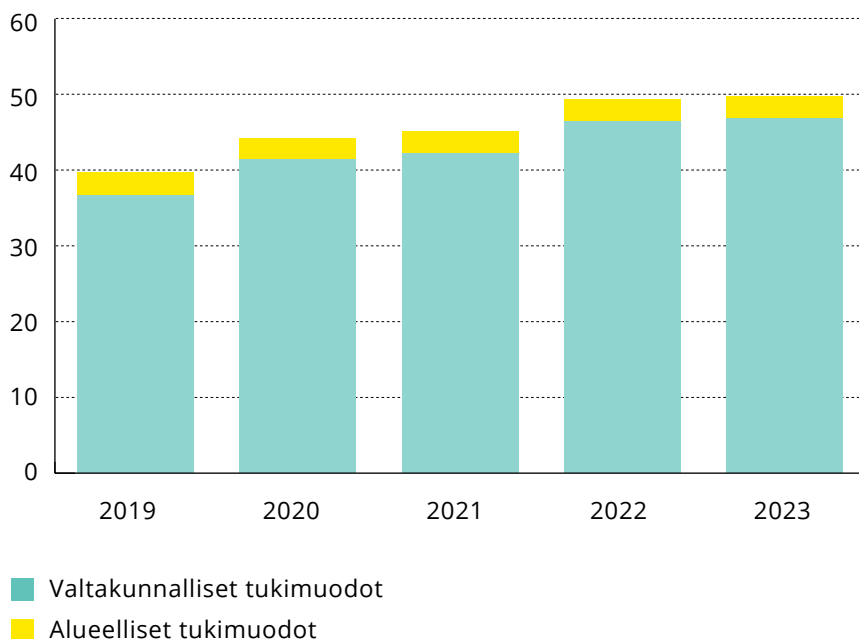
1	Taiteen edistämiskeskuksen tuki 2023 euroina	3
2	Vuoden 2023 hakemukset, myönnöt, hakijat ja saajat	6
3	Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset tukimuodoittain	9
4	Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset taiteenaloittain	16
5	Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset maakunnittain	28
6	Henkilöhakijat: kieli, ikä ja sukupuoli.....	37
7	Taiteilijaeläkkeet.....	47
8	Muutokset 2022-2023.....	49

1 Taiteen edistämiskeskuksen tuki 2023 euroina

- Taiteen edistämiskeskus (Taike) on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen taiteen edistämisen asiantuntija- ja palveluvirasto. Taiken tehtävänä on edistää taidetta kansallisesti ja kansainvälisesti. Taike edistää myös kulttuuria siltä osin kuin se ei ole muiden viranomaisten tehtävänä.¹
- Taike jakaa vuosittain valtionavustuksia apurahoina, avustuksina ja palkintoina yksityishenkilöille, työryhmille ja erilaisille yhteisöille. Valtionavustusten lisäksi Taike tukee taidetta ja kulttuuria kehittämisohjelmilla ja asiantuntijapalveluilla. Taiken tehtäviin kuuluu myös tehdä päätökset uusista taiteilijaeläkkeen saajista.
- Vuonna 2023 Taike myönsi valtionavustuksia kaikkiaan 49,7 miljoonaa euroa. Valtionavustusten summa kasvoi vuoteen 2022 verrattuna alle prosentin (0,7 %).
- Kehittämisohjelmiin ja asiantuntijapalveluihin käytettiin vuonna 2023 yhteensä 2,0 miljoonaa euroa. Tämä oli noin prosentin (1,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Taiken asiantuntijapalveluita suunnattiin julkisen taiteen ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen sekä kuntien kulttuuritoiminnan vahvistamiseen. Taiteilijoiden työskentelyedellytykset, kulttuurinen moninaisuus, kansainvälisyys, luovan talouden asiantuntijatehtävät sekä toimeentuloon ja työhön liittyvät kysymykset teemoittivat kehittämistyötä. Taikessa aloitettiin taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alalla työskenteleville työssäjaksamiseen ja mielenhyvinvointiin liittyvä hanke. Taiteilijoiden osaamiseen, yhteistyöverkostoihin ja työllistymismahdollisuuksiin liittyvä aluepilotti laajeni Pohjois-Suomesta Itä- ja Länsi-Suomeen.
- Uusia taiteilijaeläkkeitä myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 62 taiteilijalle. Taike päättää uusista taiteilijaeläkkeen saajista, jonka jälkeen taiteilijaeläkkeet siirtyvät Kevan maksettavaksi. Taiteilijaeläkkeet eivät ole valtionavustuksia eikä niihin kohdistettava raha tule Taiken budjetista.
- Taiken tuki rahoitettiin 31.12.2023 asti kahdesta eri lähteestä: valtion budjetista ja Veikkauksen voittovaroista. Jatkossa Taiken tuki maksetaan kokonaisuudessaan valtion budjettivaroista. Eduskunnan päätöksellä rahapelitoiminnan voittovarat siirtyivät osaksi valtion yleiskatteellista budjettia 1.1.2024 alkaen.
- Vuonna 2023 valtion budjetista maksettiin kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat ja -avustukset, taiteilija-apurahat, valtionosuusudistukseen liittyvät taiteenalojen toiminta-avustukset, erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisesti taidehankkeisiin sekä erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan. Muu harkinnanvarainen tuki kustannettiin rahapelitoiminnan voittovaroista.
- Valtion budjetista maksettu osuus Taiken vuoden 2023 tukisummasta oli 48 prosenttia ja rahapelitoiminnan voittovaroista kustannettiin 52 prosenttia. Osuudet ovat samansuuruiset kuin vuonna 2022.
- Kehittämisohjelmien ja asiantuntijapalveluiden kulut (2,0 M€) kustannettiin rahapelitoiminnan voittovaroista. Budjettirakenteen muuttuessa Taiken asiantuntijapalvelujen ja kehittämisohjelmien kulut maksetaan jatkossa osana Taiken toimintamäärärahoja.

.....
1 Laki Taiteen edistämiskeskuksista: "Taiteen edistämistä varten on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto ---- Keskukseen tehtävänä on myös kulttuurin edistäminen siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään." (2012/657).

Taiken valtionavustukset (M€) taiteen ja kulttuurin edistämiseen vuosina 2019–2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 1\).](#)

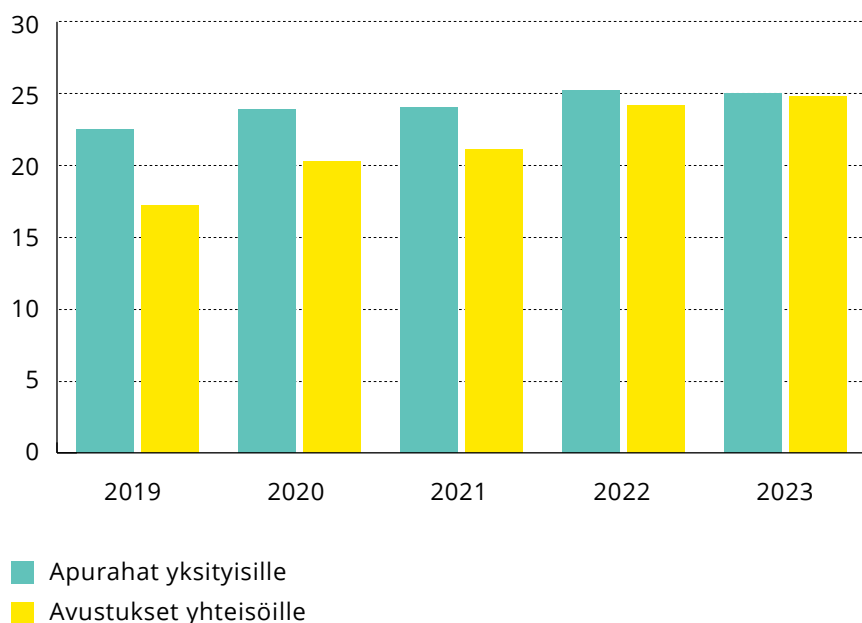
- Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset jakautuvat valtakunnallisiin (valtion taidetoimikuntien ja lautakuntien myöntämät apurahat, yhteisöjen valtionavustukset sekä valtionpalkinnot) ja alueellisiin (alueellisten taide-toimikuntien myöntämät apurahat ja taidepalkinnot).
- Valtakunnallisina valtionavustuksina myönnettiin vuonna 2023 kaikkiaan 46,8 miljoonaa euroa. Kasvu edellisvuoteen oli 400 000 euroa (1 %). Valtakunnallisten tukimuotojen kokonaissumma on kasvanut viimeiset kymmenen vuotta.
- Alueellisina valtionavustuksina myönnettiin vuonna 2023 kaikkiaan 2,9 miljoonaa euroa. Summa väheni edellisvuodesta 50 000 euroa (2 %). Alueellisiin apurahoihin on ollut viimeiset viisi vuotta käytettävissä noin kolme miljoonaa euroa vuosittain. Kymmenen vuoden tarkastelujaksolla alueelliset apurahat ovat vähentyneet (vuonna 2014 alueellisia apurahoja myönnettiin 3,8 M€).

**Taike myönsi
valtionavustuksina
kaikkiaan**

49,7

**miljoonaa euroa
vuonna 2023**

Taiken tuen (M€) jakautuminen yksityishenkilöille ja työryhmille sekä yhteisöille vuosina 2019–2023*

*Ilman koronatukia (2020–2022). Lisäksi vuoden 2022 summaa korjattu 2023 puuttumaan jääneiden palkintojen osalta. Mukana kokonaissummissa myös palkinnot ja aiemmilta vuosilta jatkuvat taiteilija-apurahat.

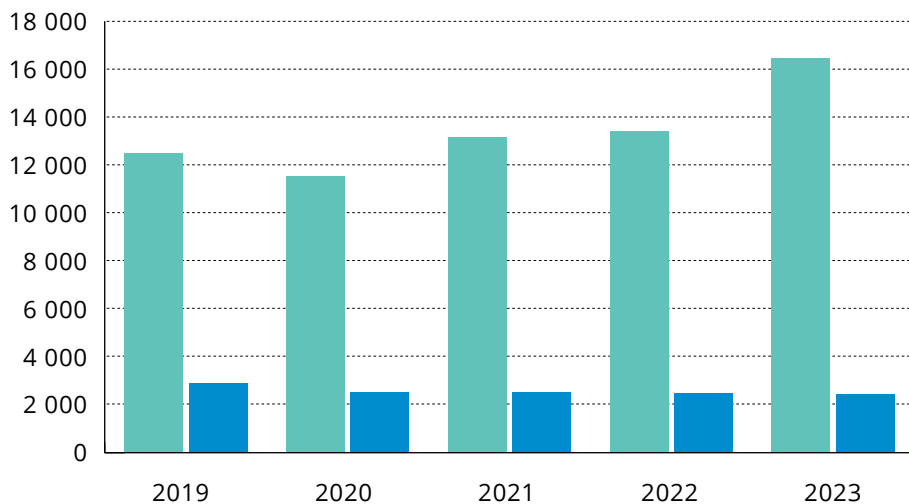
[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 2\).](#)

- Taiken tukea myönnetään yksityishenkilöille, yksityishenkilöiden muodostamille työryhmille ja yhteisöille. Vuonna 2023 Taike myönsi apurahoina ja palkintoina yksityishenkilöille ja työryhmille yhteensä 24 984 000 euroa ja yhteisöille avustuksina 24 758 000 euroa.
- Viime vuosina erityisesti yhteisöavustusten tukisumma on kasvanut ja kirinyt samalle tasolle yksityishenkilöille tarkoitetun tuen kanssa.
- Yksityishenkilöiden tukien kokonaissumman nousu selittyy pitkälti taiteilija-apurahojen tasokorotuksilla.
- Yhteisöavustusten tukien kokonaissumman kasvussa näkyvät sekä muualta Taiken hallinnoitaviksi siirtyneet avustusmuodot että Taiken sisäiset linjaukset vahvistaa yhteisöjen rahoitusta.

2 Vuoden 2023 hakemukset, myönnöt, hakijat ja saajat

- Taiteen edistämiskeskukselle osoitettiin kaikkiaan 16 468 apuraha- ja avustushakemusta, jotka kohdistuivat vuoden 2023 määrärahoihin. Hakemuksia saapui 3 080 (23 %) enemmän kuin vuonna 2022, kun vertaillaan Taiken pysyviin tukimuotoihin kohdistettuja hakemuksia eikä huomioida vuoden 2022 tilapäisten koronatuken hakemuksia.
- Hakijoita oli kaikkiaan 9 808. Hakijoita oli 1 411 (17 %) enemmän kuin edellisvuonna.
- Taiteen edistämiskeskus myönsi hakemusten perusteella 2 431 apurahaa tai avustusta vuonna 2023. Tämä on 35 myöntöä (1 %) vähemmän kuin vuonna 2022.
- Apurahan ja avustusten saajia oli 2 259. Tämä oli 20 (1 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.
- Apurahojen ja avustusten lisäksi myönnettiin 28 palkintoa ja jatkettiin 289:ää aiempina vuosina myönnettyä useampivuotista taiteilija-apurahaa ja -professuuria.
- Työryhmä lasketaan yhtenä hakijana työryhmän yhteyshenkilön mukaan. Työryhmien jäsenten lukumäärää ei siis huomioida hakijaluvuissa.

Taiken hakemusten ja myöntöjen* määrä 2019–2023

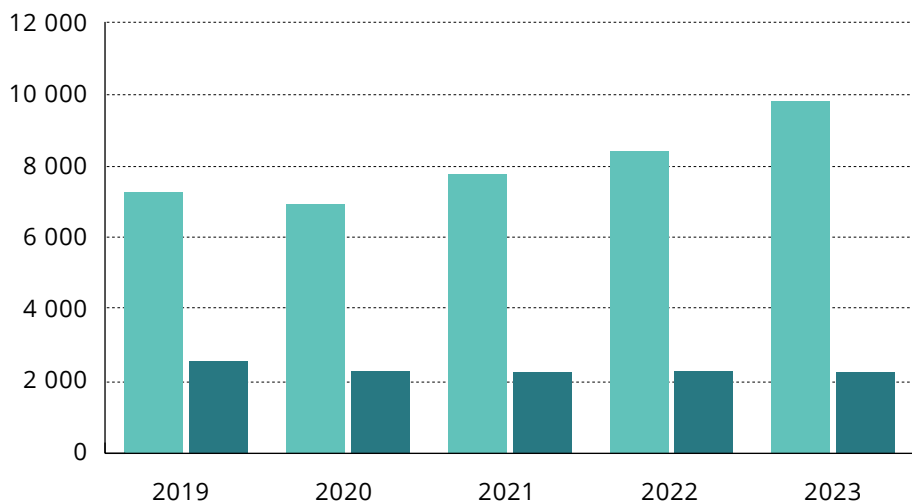

■ Hakemukset
■ Myönnöt

*Ei sisällä taiteilijaeläkehakemuksia ja -myöntöjä eikä koronatuken hakemuksia ja myöntöjä (2020–2022). Mukana hakemusten ja myöntöjen määrissä eivät myöskään ole palkinnot eivätkä aiemmilta vuosilta jatkuvat taiteilija-apurahat. Työryhmä lasketaan yhtenä hakijana työryhmän yhteyshenkilön mukaan.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 4\).](#)

Taiken apurahojen ja avustusten hakijat* ja saajat 2019–2023

■ Hakijoita

■ Saajia

*Ei sisällä taiteilijaeläkkeiden hakijoita. Ei sisällä koronatuen (2020–2022) hakijoita. Taiteilija-apurahoista tilastoidaan kunakin vuonna alkavat apurahat. Työryhmä lasketaan yhtenä hakijana työryhmän yhteyshenkilön mukaan.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 5\).](#)

- Taiken tukien hakijamäärä oli lievässä laskusuunnassa ennen koronavuotia. Vuodesta 2020 alkaen hakijamäärä on noussut selkeästi, kun tarkastellaan Taiken pysyviä tukimuotoja eikä huomioida ylimääräisten koronatukien hakijoita.
- Apurahoja ja avustuksia saaneiden määrä ei kuitenkaan ole noussut (kun ei huomioida koronatukea¹). Näin ollen yhä harvempi hakija sai apurahaa tai avustusta. Vuonna 2023 Taikelta apurahaa tai avustusta hakeneista keskimäärin 23 prosenttia sai hakemaansa tukea. Saajien osuus vaihteli merkittävästi hakijaryhmittäin, tukimuodoittain ja taiteenaloittain.

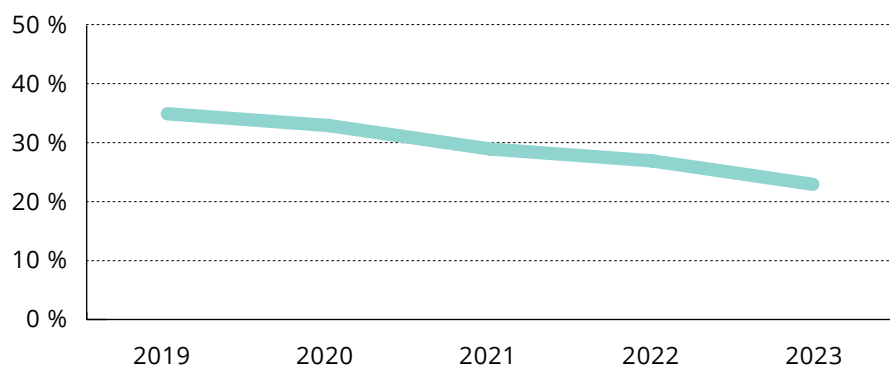
Kaikkiaan

16 468

**apuraha- ja
avustushakemusta**

.....
1 Taike myönsi koronatukea vuosina 2020–2022 yli 25 000 apurahan ja avustuksen muodossa 131 miljoonaa euroa.

Taiken tukea saaneiden osuus hakijoista vuosina 2019–2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 5\).](#)

- Valtaosa hakemuksista tulee yksityishenkilöiltä. Hakijoista 7 536 (77 %) haki henkilökohtaista apurahaa, 931 hakijaa (9 %) haki ainoastaan työryhmän yhteyshenkilönä ja 1 341 hakijaa (14 %) oli yhteisöhakijoita. Hakijoiden jakauma vastasi vuoden 2022 jakaumaa.
- Useamman kuin yhden hakemuksen jätti 3 809 yksittäistä hakijaa (39 %).
- Hakijoista 12 prosenttia (1 182 hakijaa) oli uusia hakijoita, jotka hakivat nyt ensimmäistä kertaa apurahaa tai avustusta vuodelle 2023 tarkoitetuista määrärahoista. Näistä uusista hakijoista 88 (7 %) sai apurahan tai avustusta.
- Yksityishenkilöille (ml. työryhmät) apurahoina myönnetyt summat vaihtelivat 2 000 eurosta 26 000 euroon mediaanin ollessa 8 000 euroa.
- Yhteisöille avustuksina myönnetyt summat vaihtelivat 5 000 eurosta 650 000 euroon mediaanin ollessa 22 000 euroa.
- Palkinnot vaihtelivat yksityishenkilöiden kohdalla 10 000 eurosta 40 000 euroon ja yhteisöjen kohdalla 10 000 eurosta 50 000 euroon.

Taiken tuen hakijat ja saajat, yksityishenkilöt* ja yhteisöt 2019–2023

	Hakijat		Saajat	
	Yksityishenkilöt	Yhteisöt	Yksityishenkilöt	Yhteisöt
2019	6 205	1 409	1 954	619
2020	5 964	963	1 727	557
2021	6 854	915	1 764	495
2022	7 245	1 152	1 682	597
2023	8 467	1 341	1 646	613

*Ml. työryhmät. Työryhmä lasketaan yhtenä hakijana työryhmän jäsenten lukumäärästä riippumatta.

3 Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset tukimuodoittain

- Taiken vuoden 2023 tukia oli mahdollista hakea 15 haussa. Erilaisia tukimuotoja vuonna 2023 oli yhteensä 16 ja lisäksi myönnettiin sekä valtionpalkintoja että alueellisia palkintoja.
- Vuonna 2023 ei enää myönnetty määräaikaisiksi tarkoitettuja erityisavustuksia Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille -hankkeisiin eikä yksityishenkilöille tarkoitettuja apurahoja kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen (kuten vuonna 2022).
- Taike myöntää valtionavustusta yksityishenkilöille ja työryhmille työskentely- ja kohdeapurahoina ja yhteisöille toiminta- tai erityisavustuksina.
- Työskentelyapurahoina myönnettiin vuodelle 2023 alueellisia työskentelyapurahoja, kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahoja ja -avustuksia, kuvataiteen näyttöapurahoja sekä taiteilija-apurahoja.
- Kohdeapurahoina jaettiin vuodelle 2023 alueellisia kohdeapurahoja ja taiteenalojen kohdeapurahoja.
- Yhteisöille suunnattuja toiminta- ja erityisavustuksia avustuksia vuodelle 2023 olivat avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan, avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen, erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan, festivaaliavustukset, erityisavustukset kulttuuri-lehdille, lastenkulttuurin erityisavustukset, erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisesti taidehankkeisiin, residenssiavustukset (haetaan osana taiteenalojen toiminta-avustuksia) sekä taiteenalojen erityis- ja toiminta-avustukset.

Taiken valtionavustukset tukimuodoittain vuonna 2023

Yksityishenkilöille ja työryhmille

Työskentelyapuraha

Alueelliset työskentelyapurahat

Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat ja -avustukset

Kuvataiteen näyttöapurahat

Taiteilija-apurahat

Kohdeapuraha

Alueelliset kohdeapurahat

Taiteenalojen kohdeapurahat

Yhteisöille

Toiminta- ja erityisavustukset

Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan

Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen

Erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan*

Festivaaliavustukset

Erityisavustukset kulttuurilehdille

Lastenkulttuurin erityisavustukset

Erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisesti taidehankkeisiin

Residenssiavustukset

Taiteenalojen erityisavustukset

Taiteenalojen toiminta-avustukset

*Maa- ja metsätalousministeriöstä Taiteen edistämiskeskukselle osoitettu määräraha.

Taiken tuki 2023 tukimuodoittain, € ja %

Tukimuoto	Taiken tuki 2023, €	Osuus, %
Taiteilija-apurahat	14 378 970	28,9 %
Taiteenalojen toiminta-avustukset	13 509 500	27,2 %
Taiteenalojen kohdeapurahat	3 730 000	7,5 %
Erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan*	3 334 000	6,7 %
Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat ja -avustukset**	2 835 000	5,7 %
Festivaaliavustukset	2 233 000	4,5 %
Alueelliset työskentelyapurahat	1 718 000	3,5 %
Taiteenalojen erityisavustukset	1 229 000	2,5 %
Alueelliset kohdeapurahat	1 082 000	2,2 %
Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen	1 082 000	2,2 %
Kuvataiteen näyttöapurahat	960 000	1,9 %
Erityisavustukset kulttuurilehdille	885 000	1,8 %
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismien vastaiseen toimintaan	683 000	1,4 %
Lastenkulttuurin erityisavustukset	542 000	1,1 %
Residenssiavustukset	540 000	1,1 %
Erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisiin taidehankkeisiin	500 000	1,0 %
Valtionpalkinto	370 000	0,7 %
Alueellinen palkinto	130 000	0,3 %
Kaikki yhteensä	49 741 470	100,0 %

*Maa- ja metsätalousministeriöstä Taiteen edistämiskeskukselle osoitettu määräraha.

**Kirjastoapurahat 2 817 000 € ja kirjastoavustukset 18 000 €.

**Valtion
taiteilija-apurahoja
myönnettiin**

14 378 970

euroa vuonna 2023

- Euromääräiset summat tukimuodoittain pysyivät pääasiassa vuoden 2022 tasolla.
- Lisärahoitusta myönnettiin harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan tarkoitettuihin erityisavustuksiin. Kokonaissumma kasvoi 1 334 000 euroa (67 %). Määräraha siirrettiin maa- ja metsätalousministeriöstä Taiteen edistämiskeskukselle.
- Myös kulttuurisen moninaisuuden edistämisen ja rasismien vastaisen toiminnan avustusten kokonaissumma kasvoi. Kasvu kuitenkin selittyy kokonaisuudessaan kulttuurisen moninaisuuden edistämisen apurahojen lakkauttamisella ja kyseisen määrärahan siirtämisellä avustuksiin.
- Työskentelyapurahat ovat tyypillisesti olleet Taiken haetuin tuki. Näin oli myös vuonna 2023.
- Hakemusmäärät nousivat edellisvuodesta niin työskentelyapurahoissa (+16 %), kohdeapurahoissa (+36 %) kuin yhteisöavustuksissakin (+16 %).
- Hakijoita oli vuonna 2023 kaikissa hakuryhmissä edellistä vuotta enemmän.
- Työskentelyapurahojen hakijoiden määrä on kasvanut melko tasaisesti vuosien 2019–2023 aikana. Samaan aikaan myönnettyjen työskentelyapurahojen määrä on ollut hitaassa laskussa. Vuoteen 2022 verrattuna hakijoiden määrässä oli 10 prosenttia nousua.
- Kohdeapurahojen hakijoissa oli selkeä kasvu verrattuna edelliseen vuoteen. Kohdeapurahaa hakeneiden määrä kasvoi kolmanneksella (34 %).
- Myös yhteisöavustuksen hakijoiden määrä kasvoi (16 %) vuoteen 2022 verrattuna.

Taiken hakemukset, hakijat, myönnöt ja saajat tukimuototyypeittäin vuonna 2023

Tukimuoto	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Saajia
Työskentelyapurahat	8 477	5 909	878	876
Kohdeapurahat	6 310	5 048	899	880
Yhteisöavustukset	1 681	1 341	654	613
Yhteensä	16 468	12 298	2 431	2 369
Yhteensä ilman päällekkäisyyksiä		9 808		2 259

Taiken hakemukset, hakijat, myönnöt ja saajat tukimuodoittain vuonna 2023

Tukimuoto	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä*	Saajia
Taiteenalojen kohdeapurahat	4236	4066	646	645
Taiteilija-apurahat 2023	3590	3538	308	308
Alueelliset työskentelyapurahat	2274	2239	191	191
Alueelliset kohdeapurahat	2074	1940	253	251
Kuvataiteen näyttöapurahat	1317	1308	80	80
Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat ja -avustukset	1296	1244	299	298
Erytisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan	476	397	99	94
Taiteenalojen erityisavustukset	285	284	98	98
Taiteenalojen toiminta-avustukset	322	321	192	192
Festivaaliavustukset	160	159	82	82
Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen	119	117	27	27
Lastenkulttuurin erityisavustukset	107	105	38	38
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismien vastaiseen toimintaan	99	98	41	41
Erytisavustukset kulttuurilehdille	72	69	52	51
Erytisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisiin taidehankkeisiin	28	27	13	13
Residenssiavustukset**	13	13	12	12
Yhteensä	16 468	15 925	2 431	2 421
Yhteensä ilman päällekkäisyyksiä		9 808		2 259

*Monivuotisen taiteilija-apurahan hakijat tilastoidaan sille vuodelle, jona apurahakausi alkaa. Aiemmilta vuosilta jatkuvat taiteilija-apurahat ja taiteilijaprofessorit eivät tämän vuoksi näy tässä tarkastelussa. Myöskään taiteen valtionpalkinnot ja alueelliset taidepalkinnot eivät ole taulukossa mukana.

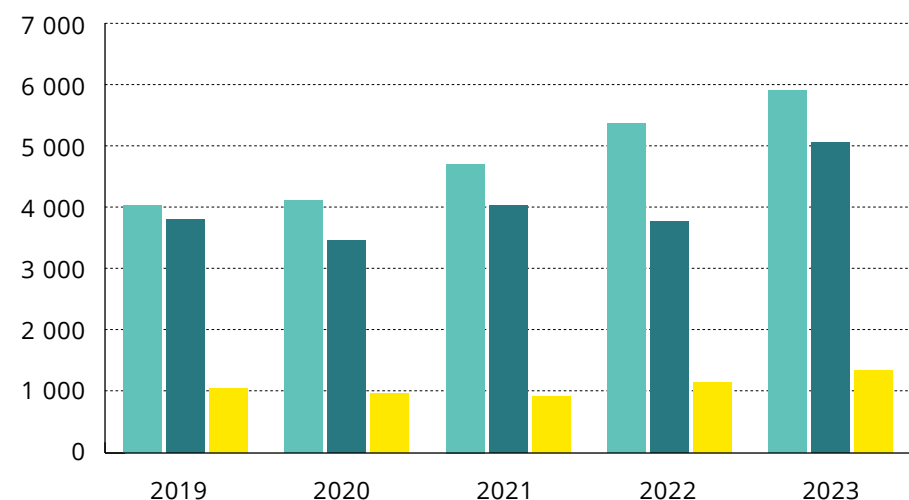
**Haetaan osana taiteenalojen toiminta-avustusta.

Hakijoita oli yhteensä

9 808

vuonna 2023

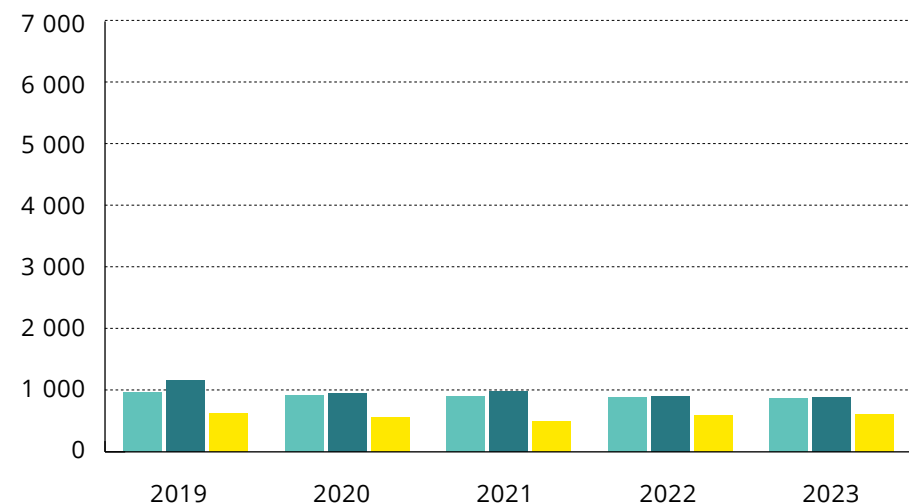
Taiken apurahojen ja avustusten hakijat tukimuodoittain 2019–2023

- Työskentelyapurahat
- Kohdeapurahat
- Yhteisöjen avustukset

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 11\).](#)

Taiken apurahojen ja avustusten saajat tukimuodoittain 2019–2023

- Työskentelyapurahat
- Kohdeapurahat
- Yhteisöjen avustukset

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 11\).](#)

Taiteen edistämiskeskuksen tuki kansainväliseen toimintaan

- Taiteen edistämiskeskus myönsi vuonna 2023 residenssiavustuksia 540 000 euroa.
- Taiteilijoiden kansainvälistä toimintaa ja taidehankkeita tuettiin myös muilla tukimuodoilla.
- Aiemmin (2017–2021) myönnetty liikkuvuusapuraha on yhdistetty alueellisiin ja taiteenalakohdaisiin kohdeapurahoihin. Näiden osalta tuki kansainväliseen toimintaan on laskettu hakemuksessa ilmoitettuihin tietoihin pohjaten: hakemuksessa kysytään, sisältääkö suunnitelma matkoja ulkomaille. Tuki ei ole täysin liikkuvuusapurahaan verrattavissa, koska kohdeapurahasta voidaan käyttää kansainväliseen toimintaan joko koko apurahasumma tai vain osa siitä.
- Lisäksi Taike tuki ulkomailla tapahtuvia hankkeita yhteisöjen erityisavustuksilla. Tieto pohjautuu hakijan ilmoitukseen siitä, että hanke tapahtuu ulkomailla.
- Myös muun muassa taiteilija-apurahat ja toiminta-avustukset mahdollistavat kansainvälistä toimintaa. Näistä tukimuodoista ei kuitenkaan ole tällä hetkellä mahdollista erotella kansainväliseen toimintaan kohdentuvaa euromääräistä osuutta.
- Kansainvälistymiseen kohdennetuista apurahoista ja avustuksista suurin osuus kohdentuu kuvataiteelle (30 %). Myös monitaiteen (14 %) ja musiikin (14 %) osuudet ovat muita taiteenaloja suurempia.

Taiken tukimuodot kansainvälisen toiminnan edistämiseen vuonna 2023

Tukimuoto	Taiken tuki 2023, €
Residenssiavustukset	540 000
Matkoja sisältävät kohdeapurahat	1 289 460
Erityisavustukset	154 000
Yhteensä	1 983 460

**Taiteen edistämiskeskus
myönsi vuonna 2023
residenssiavustuksia**

540 000
euroa

Taiken tuki kansainväliseen toimintaan* taiteenaloittain vuonna 2023

Taiteenala	Matkoja sisältävät kohdeapurahat	Erityisavustukset ulkomailla tapahtuviin hankkeisiin	Residenssi-avustukset	Yhteensä
Arkkitehtuuri	18 000			18 000
Elokuvataide	69 500			69 500
Kirjallisuus	14 000			14 000
Kulttuuri				0
Kuvataide	294 500	10 000	285 000	589 500
Mediataide	55 500			55 500
Monitaide	14 000	15 000	255 000	284 000
Muotoilu	148 000	9 000		157 000
Musiikki	244 200	30 000		274 200
Sarjakuva- ja kuvitustaide	25 500	10 000		35 500
Sirkustaide	29 000	70 000		99 000
Taidejournalismi	12 500			12 500
Tanssitaide	127 560			127 560
Teatteritaide	128 200	10 000		138 200
Valokuvataide	109 000			109 000
Yhteensä	1 289 460	154 000	540 000	1 983 460

*Tässä esitetään ainoastaan matkoja sisältävät kohdeapurahat, ulkomailla tapahtuvien hankkeiden erityisavustukset sekä residenssiavustukset. Tiedot perustuvat hakemuksiin. Myös muilla Taiken tukimuodoilla on merkittäviä vaikutuksia kansainvälisen toiminnan rahoitukseen.

**Suoraa kansainvälisen
toiminnan tukea
myönnettiin
noin kaksi miljoonaa
euroa vuonna 2023**

4 Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset taiteenaloittain

- Taiken taiteenalakohtainen luokittelu sisältää 14 taiteenalaa ja kulttuurin, jonka alle sijoitetaan taiteenaloittain luokittelemattomat avustukset. Taiken temaattisista avustuksista ainoastaan lastenkulttuurin erityisavustukset ja festivaaliavustukset luokitellaan taiteenaloittain. Muut temaattiset avustukset luokitellaan kulttuurin alle (erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan, avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen, avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasisminvastaiseen toimintaan, erityisavustukset kulttuurilehdille sekä erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisiin taidehankkeisiin).
- Taiteenalakohtainen luokittelu pysyi vuonna 2023 sisällöllisesti ennallaan. Näyttämötaiteen nimi muutettiin teatteritaiteeksi.
- Eniten Taiken tukea myönnettiin kuvataiteen (7,6 M€), teatteritaiteen (6,7 M€), kulttuurin (6,5 M€), musiikin (6,3 M€), kirjallisuuden (6,3 M€) ja tanssitaiteen (5,4 M€) aloille.
- Yli miljoonan euron tukisumma myönnettiin sirkustaiteelle (1,8 M€), valokuvataiteelle (1,7 M€), muotoilulle (1,7 M€), monitaiteelle (1,7 M€), elokuvataiteelle (1,6 M€) sekä mediataiteelle (1,1 M€).
- Tukea myönnettiin myös sarjakuva- ja kuvitustaiteelle (0,8 M€), arkkitehtuurille (0,3 M€) ja taidejournalismille (0,2 M€).

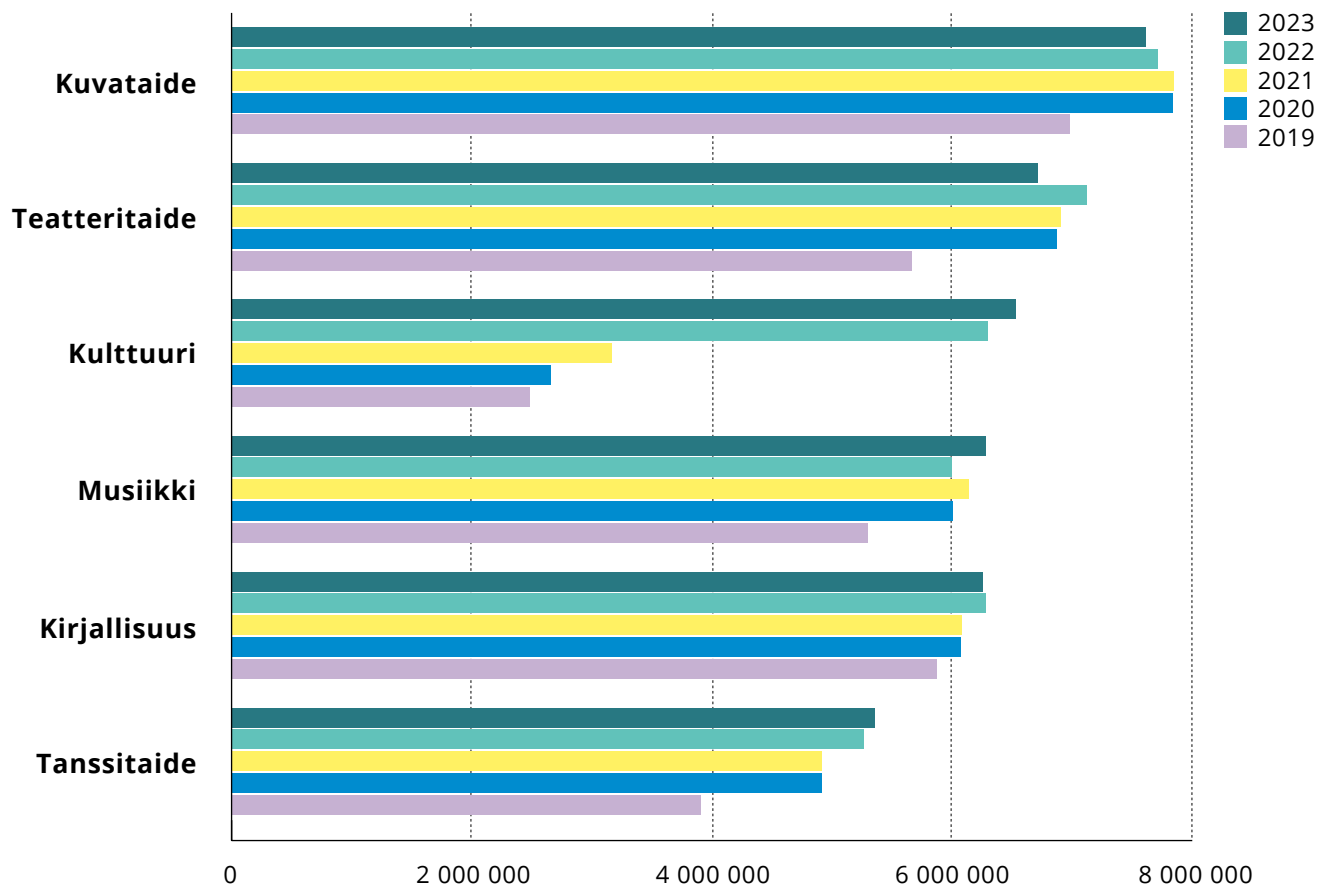
Taiken tuki taiteenaloittain (sis. kulttuuri) vuonna 2023, €*

Taiteenala	Yksityishenkilöille ja työryhmille, €	Yhteisöille, €	Yhteensä, €	Yhteensä, %
Kuvataide	5 870 890	1 742 000	7 612 890	15,3 %
Teatteritaide	2 081 770	4 631 500	6 713 270	13,5 %
Kulttuuri	0	6 534 000	6 534 000	13,1 %
Musiikki	3 008 050	3 274 000	6 282 050	12,6 %
Kirjallisuus	5 969 170	290 000	6 259 170	12,6 %
Tanssitaide	1 389 680	3 964 500	5 354 180	10,8 %
Sirkustaide	452 960	1 317 000	1 769 960	3,6 %
Valokuvataide	1 185 210	543 000	1 728 210	3,5 %
Muotoilu	1 405 240	295 000	1 700 240	3,4 %
Monitaide	678 160	999 500	1 677 660	3,4 %
Elokuvataide	835 140	785 000	1 620 140	3,3 %
Mediataide	970 140	169 000	1 139 140	2,3 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	717 460	110 000	827 460	1,7 %
Arkkitehtuuri	204 370	103 000	307 370	0,6 %
Taidejournalismi	215 740	0	215 740	0,4 %
Kaikki yhteensä	24 983 970	24 757 500	49 741 470	100 %

* Pyöristetty lähimpään kymmeneen.

- Taiken tuen kokonaissumma kasvoi noin prosentin edellisvuodesta. Taiteenalojen sisällä vaihtelua oli jonkin verran. Eniten laski teatteritaiteen tuki (408 000 €, -6 % vuoden 2022 tukisummasta) ja suhteellisesti eniten arkkitehtuurin tuki (67 000 €, -18 %). Vastaavasti eniten nousi musiikin tuki (284 000 €, +5 %) ja suhteellisesti eniten monitaiteen tuki (244 000 €, +17 %). Summissa ovat mukana myös palkinnot.
- Kulttuurin rahoitus jatkoi kasvuaan (237 000 €, +4 %). Tämä selittyy muun muassa vuosina 2022–2023 myönnettyillä erityisavustuksilla harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan. Avustusmuoto rahoitettiin maa- ja metsätalousministeriön siihen osoittamalla määrärahalta. Kulttuurin luokka sisältää Taiken temaattisista avustuksista ne, joita ei ole luokiteltu taiteenaloittain (avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen, erityisavustukset kulttuurilehdille, avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan, erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisiin taidehankkeisiin).
- Taiteenalojen rahoituskehitystä tarkasteltaessa kannattaa ottaa huomioon, että tukisummat on laskettu monentyyppisistä määrärahoista, jotka eivät ole valtion budjetissa yhtenäisesti näkyvissä eivätkä välttämättä kyseiselle taiteenalalle ”korvamerkittyjä”. Mukana on taiteenalakohtaisesti taiteilija-apurahoja, valtakunnallisia kohdeapurahoja, yhteisöille tarkoitettuja erityis- ja toiminta-avustuksia, alueellisia kohde- ja työskentelyapurahoja, valtionpalkintoja sekä alueellisia taidepalkintoja.
- Taiteen edistämiskeskuksen ja sen edeltäjän taiteen keskustoimikunnan tuesta suurin osuus on koko tukijärjestelmän toiminnan ajan (vuodesta 1968) kohdistunut ”neljälle suurelle” eli kuvataiteelle, kirjallisuudelle, teatteritaiteelle ja musiikille.
- Näiden rinnalle on noussut tanssitaiteen ja kulttuurin rahoitus. Vuonna 2023 kaikkien kuuden (kuvataide, teatteritaide, kulttuuri, musiikki, kirjallisuus ja tanssitaide) tukisumma ylitti 5 miljoonaa euroa.
- Viiden vuoden ajanjaksolla (2019–2023) tarkastellen eniten on kasvanut kulttuurin rahoitus (+163 %). Tämä sisältää muun muassa maa- ja metsätalousministeriön määrärahoista kustannetut erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan (alkaen 2022) sekä sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamat Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille -hankkeet (2021–2022).
- Taiteenaloista voimakkaimmin viiden vuoden (2019–2023) aikana on kasvanut sirkustaiteen (+49 %), tanssitaiteen (+37 %) ja monitaiteen (+32 %) rahoitus. Viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla kaikkien muiden taiteenalojen tukisumma on kasvanut, ainoastaan arkkitehtuurin alalla se on vähentynyt 40 prosentilla. Myös arkkitehtuurin alalla toimivien hakijoiden määrä on vähentynyt lähes samassa suhteessa (-37 %).
- Kaikkien muiden taiteenalojen kohdalla hakijoiden määrä on kasvanut viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla, paitsi arkkitehtuurin (-37 %) ja teatteritaiteen (-4 %) aloilla.
- Apurahaa ja avustusta saavien määrä on viiden vuoden aikana vähentynyt (-12 %). Miltei jokaisella taiteenalalla saajien määrä on vähentynyt. Kuitenkin taidejournalismin apurahan saajien määrä (+20 %, +3 saajaa) ja kulttuuriin luokiteltujen avustusten saajien määrä (+36 %, +59 saajaa) on kasvanut vuosina 2019–2023 (ks. taulukko hakijoista ja saajista taiteenaloittain s. 28).

Taiken tuki (€) taiteenaloittain vuosina 2019–2023,
yli 5 M€ tukisumma v. 2023

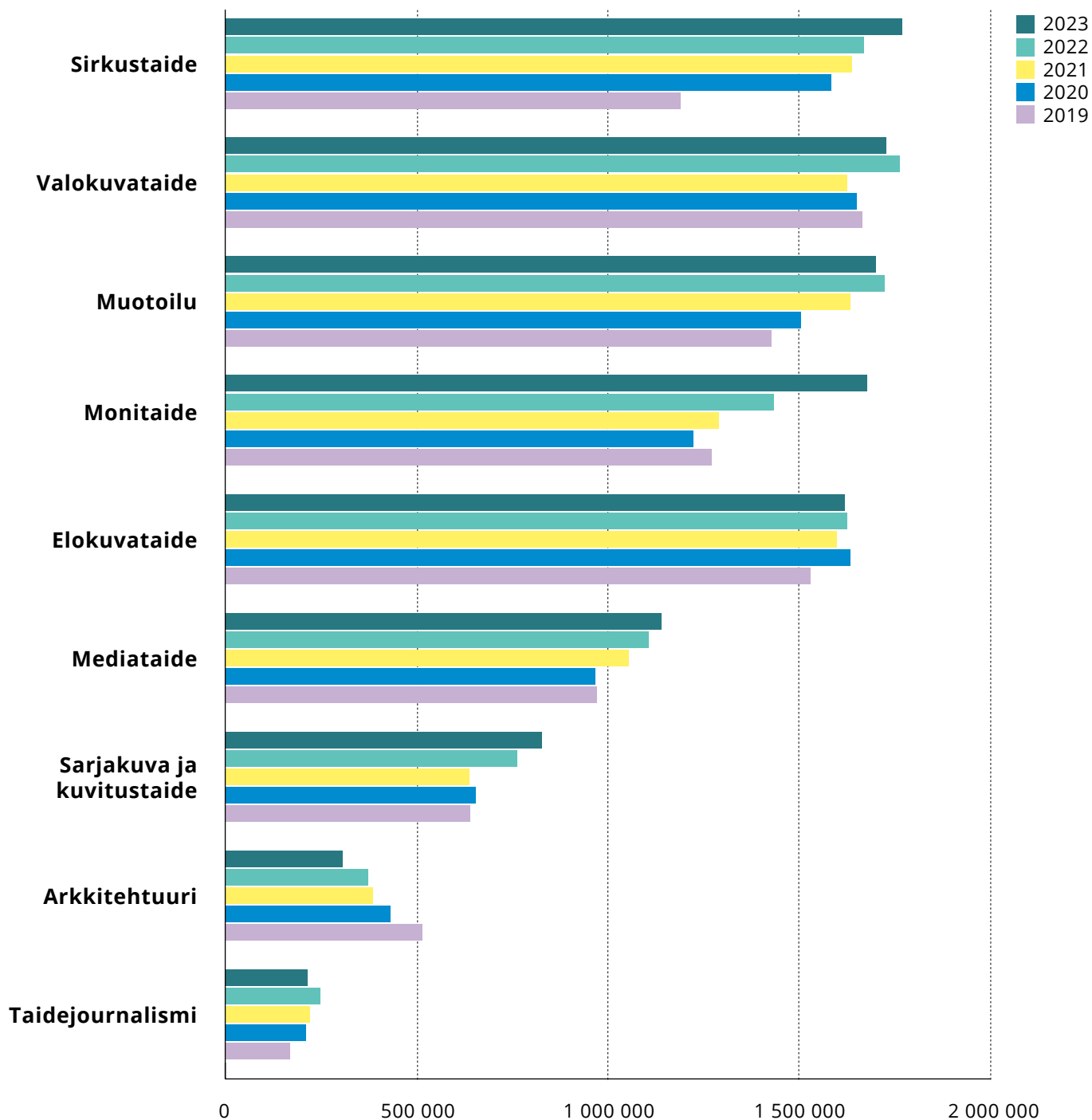
[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 14\).](#)

**Tuki musiikille
kasvoi**

5 %

vuonna 2023

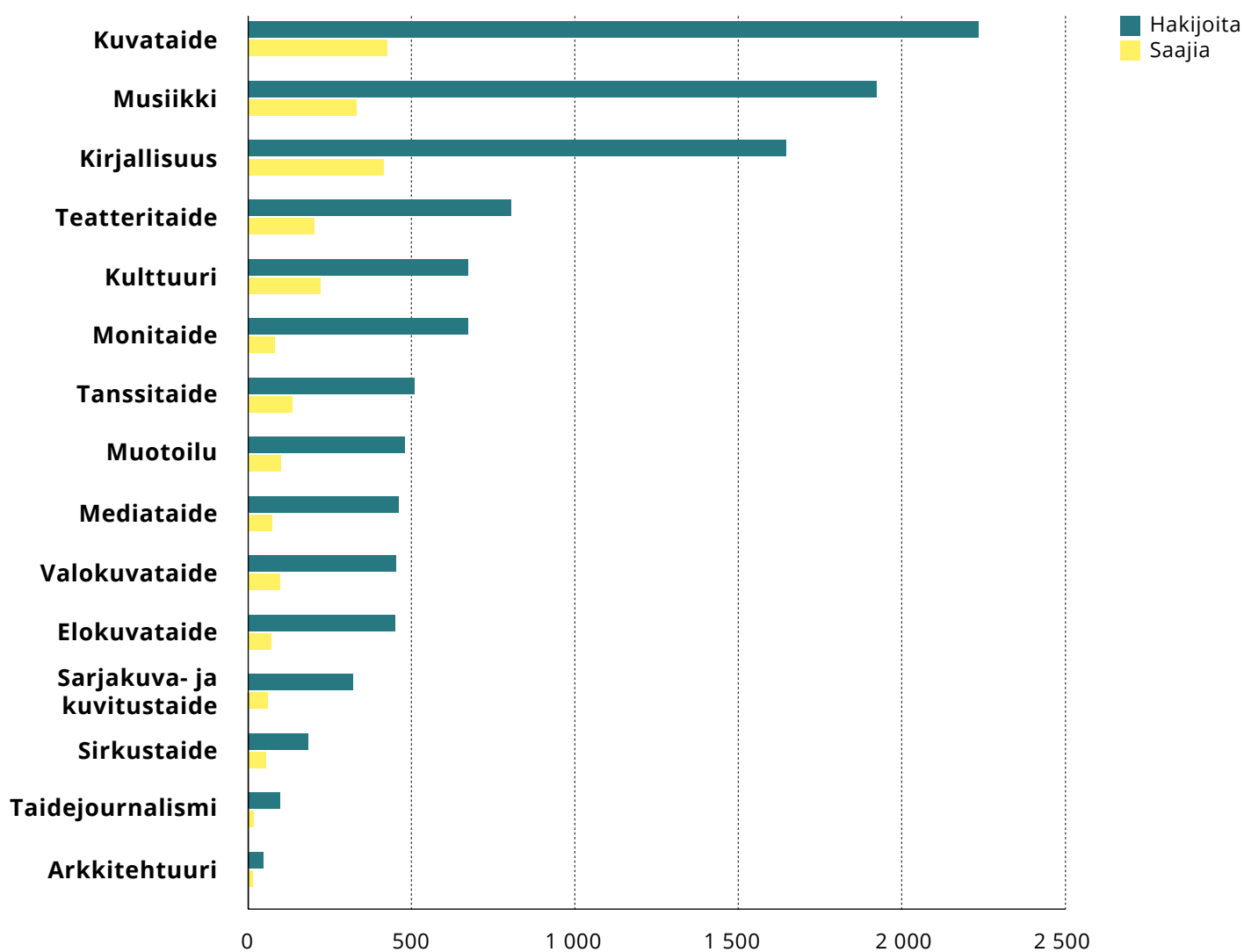
Taiken tuki (€) taiteenaloittain vuosina 2019–2023, alle 2 M€ tukisumma v. 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 14\).](#)

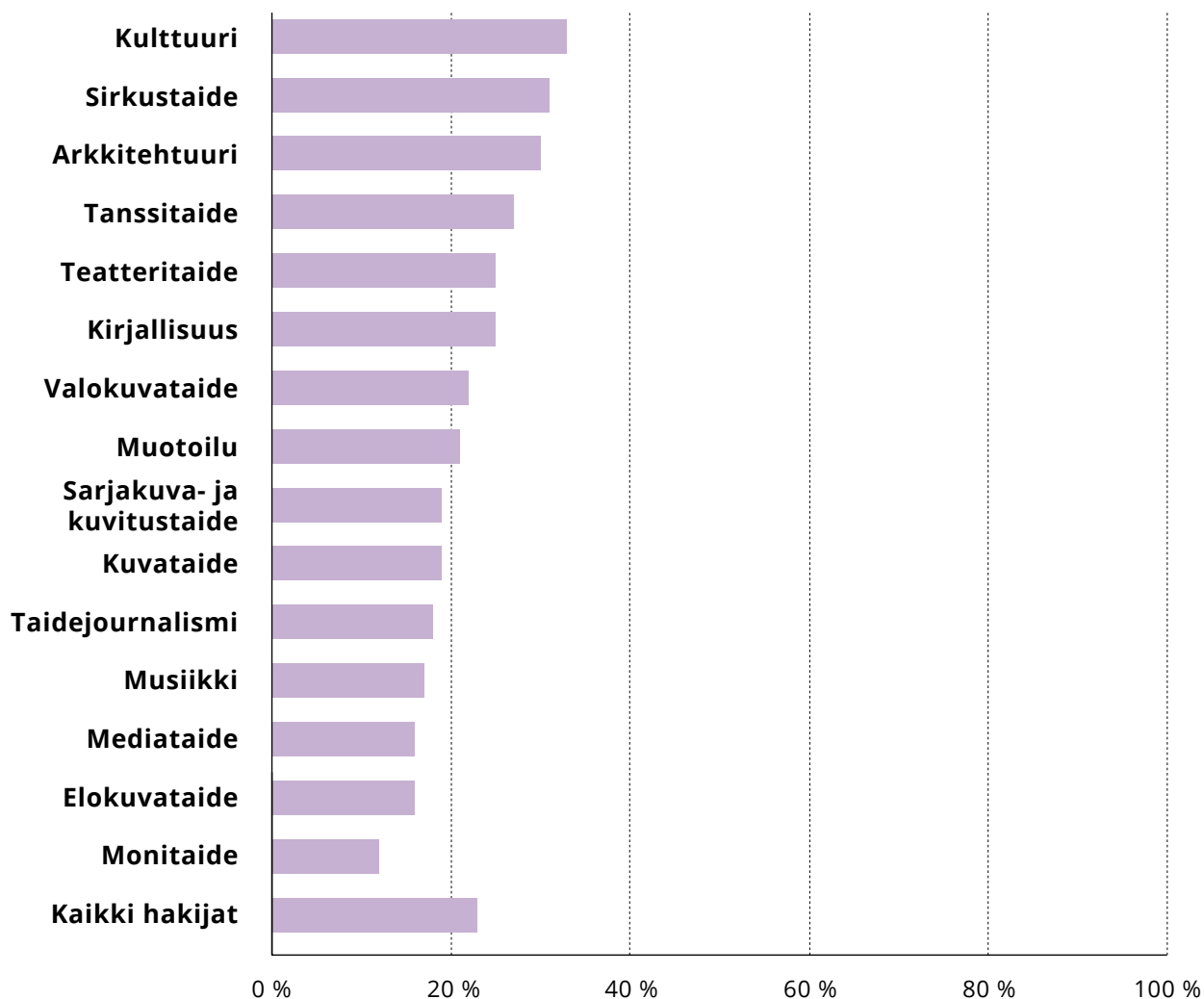
- Eniten hakijoita oli kuvataiteen (2 235), musiikin (1 922) ja kirjallisuuden (1 645) aloilla ja vähiten arkkitehtuurin (47), taidejournalismin (98) ja sirkustaiteen (183) aloilla.
- Hakijamäärä kasvoi keskimäärin 17 prosenttia vuoden 2022 tukimuotoihin verrattuna (pl. koronatuot). Taiteenalojen välillä oli kuitenkin selkeitä eroja hakijamäärän kasvussa. Eniten hakijamäärä kasvoi musiikin alalla, peräti lähes kolmanneksella (31 %). Myös muotoilun ja monitaiteen hakijoita oli selkeästi edellistä vuotta enemmän (28 %). Ainoastaan sirkustaiteen hakijoita oli saman verran kuin vuonna 2022, kaikilla muilla aloilla hakijamäärä kasvoi.

Taiken apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat taiteenaloittain (sis. kulttuuri) vuonna 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 15\).](#)

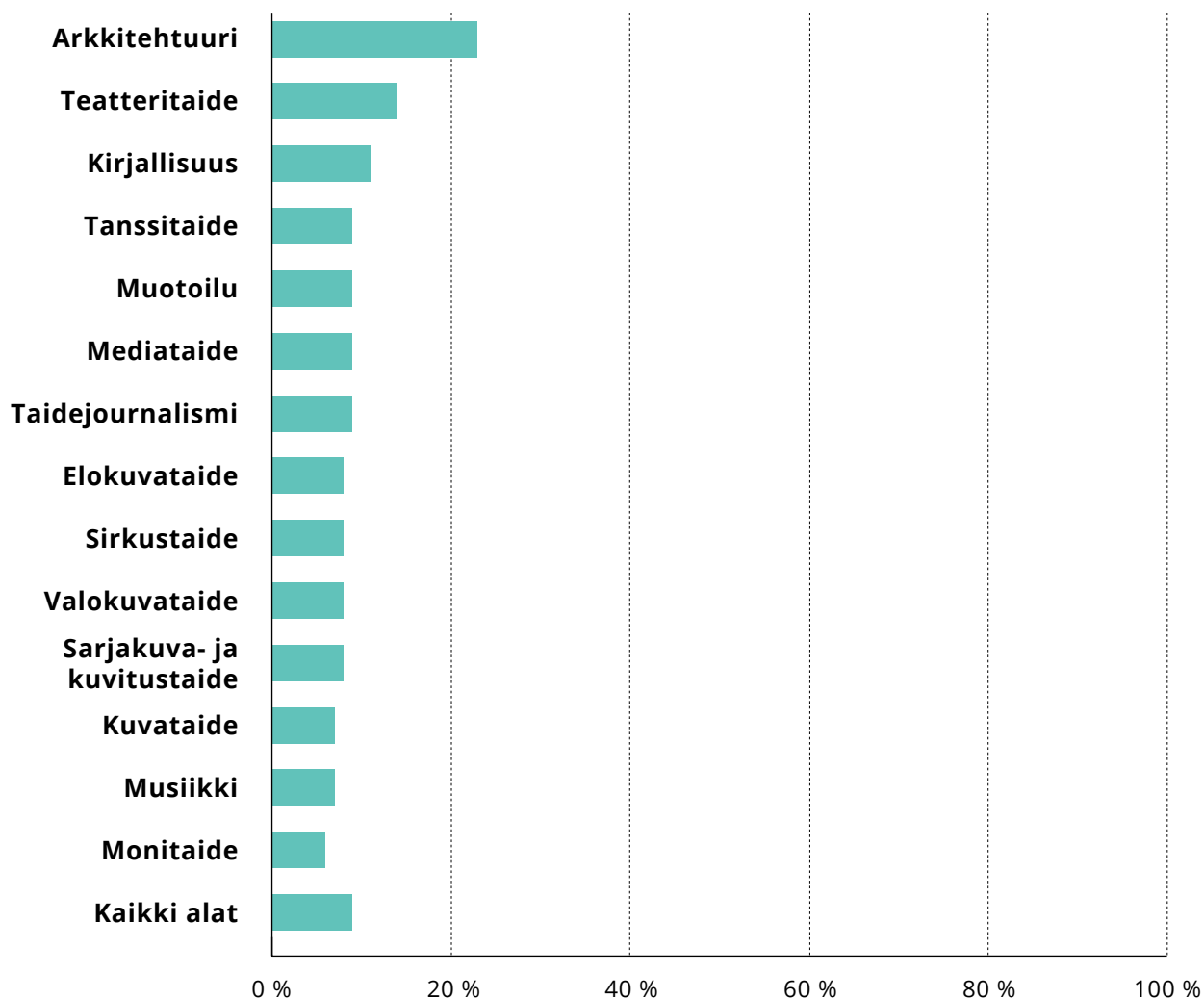
Taiken apurahojen ja avustusten saajien osuus hakijoista taiteenaloittain (sis. kulttuuri) vuonna 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 16\).](#)

- Apurahojen ja avustusten saajien määrä suhteessa hakijamääriin vaihtelee taiteenaloittain monitaiteen 12 prosentista kulttuurin 33 prosenttiin.
- Taiken tukea sai vuonna 2023 keskimäärin 23 prosenttia hakijoista.
- Saajien määrä suhteessa hakijoihin vaihtelee hakijaryhmittäin ja tukimuodoittain.
- Valtion 0,5–5-vuotisia työskentelyapurahoja (taiteilija-apurahat) sai keskimäärin vain 9 % niitä hakeneista.
- Taiteenaloja vertailtaessa on otettava huomioon, että hakijajoukot ovat hyvin eri kokoisia. Esimerkiksi arkkitehtuurin taiteilija-apurahoja saaneiden suhteellinen osuus on suuri, mutta saajien määrä on 3 henkilöä (3/13).

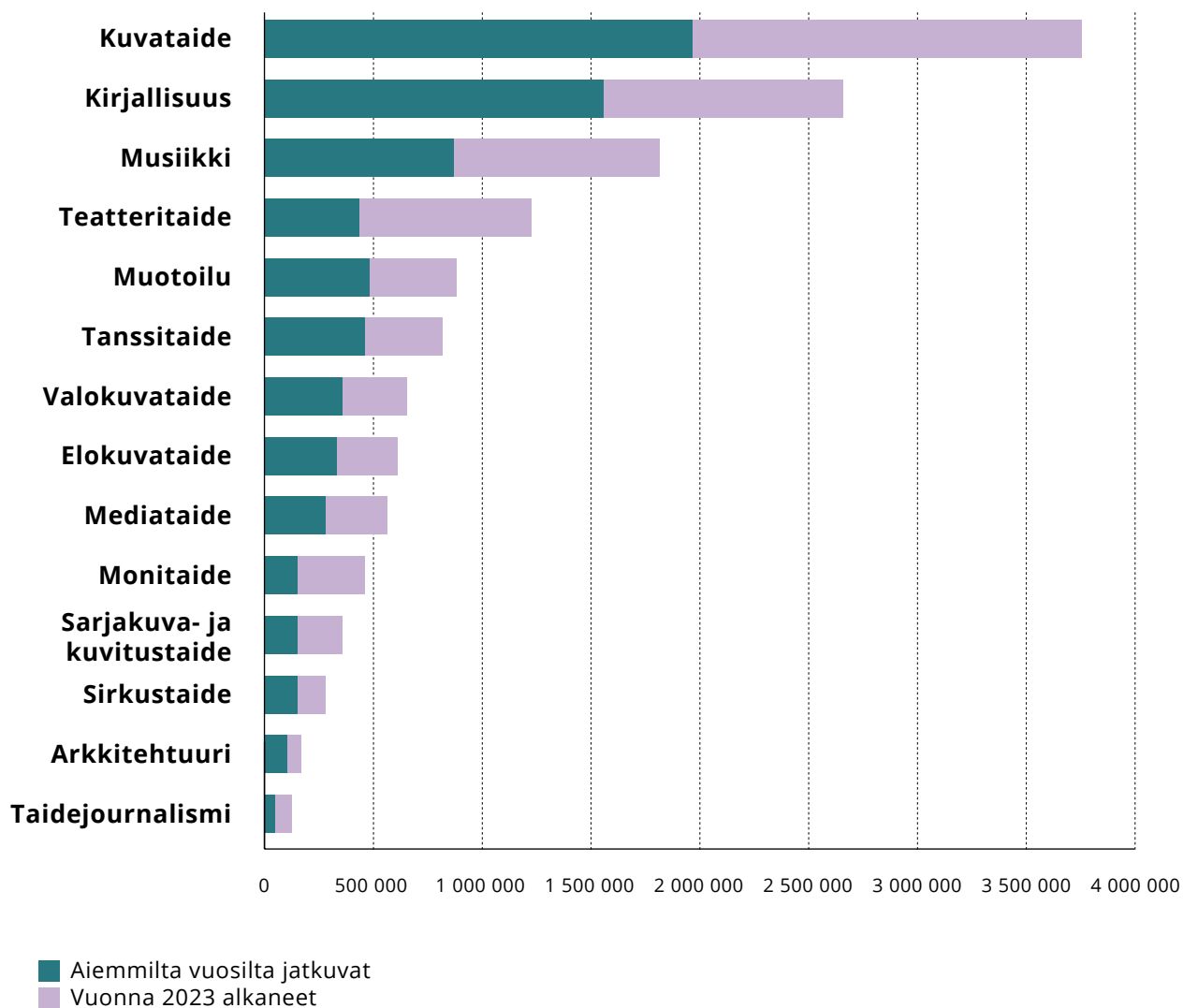
Valtion taiteilija-apurahan saajien osuus hakijoista taiteenaloittain vuonna 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 17\).](#)

- Vuodelle 2023 myönnettiin 308 valtion taiteilija-apuraha ja taiteilijaprofessuuria. Apurahat olivat 0,5-, 1-, 3- tai 5-vuotisia.
- Vuonna 2023 alkavien taiteilija-apurahojen lisäksi jatkettiin 289 taiteilija-apuraha ja taiteilijaprofessuuria aiempien vuosien päätösten pohjalta. Tällöin on myönnetty 3-, 5- tai 10-vuotinen taiteilija-apuraha tai -professuuri.
- Koko vuoden mittainen (12kk) taiteilija-apuraha oli vuonna 2023 noin 26 000 euroa.

Valtion taiteilija-apurahat ja taiteilijaprofessuurit taiteenaloittain 2023

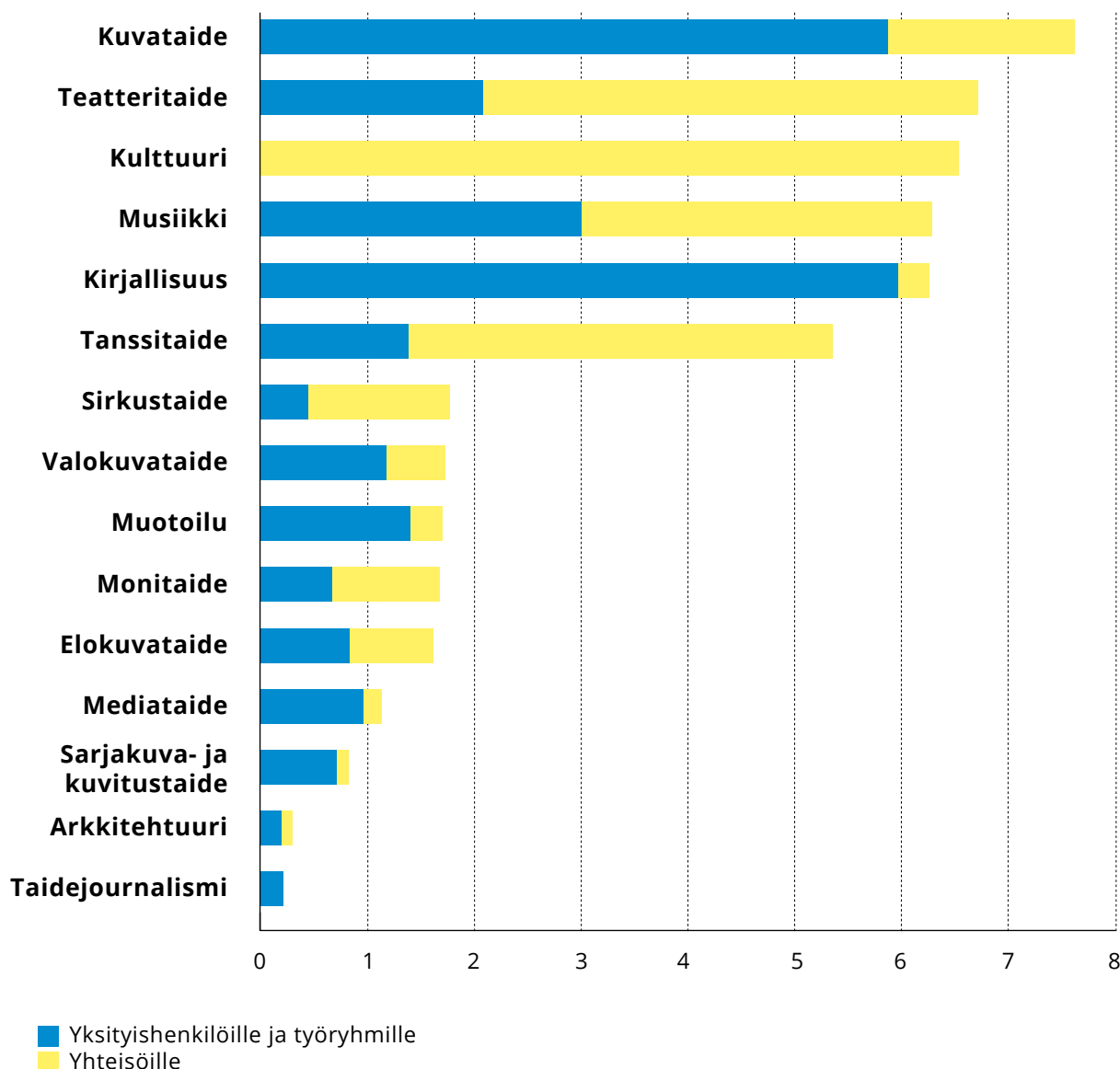
[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 18\).](#)

**Valtion
taiteilija-apurahaa
hakeneista**

8,7 %

**sai myönteisen
päätöksen**

Taiken tuki (M€) yksityishenkilöille ja työryhmille sekä yhteisöille taiteenaloittain (sis. kulttuuri) vuonna 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 19\).](#)

- Yksityishenkilöille ja yhteisöille suunnatun tuen osuus vaihteli merkittävästi taiteenaloittain kuten aiempinakin vuosina.
- Esimerkiksi teatteri-, tanssi- ja sirkustaiteessa Taiken tuki kohdistui vahvasti yhteisöille, kun taas esimerkiksi kirjallisuuden, kuvataiteen ja muotoilun tuesta suurin osa kohdistui yksityishenkilöille ja työryhmille.
- Kulttuurin avustukset suunnattiin yksinomaan yhteisöille.
- Taidejournalismin valtionavustukset puolestaan kohdennettiin vain apurahoina yksityishenkilöille ja työryhmille.

Taiken tuki* yksityishenkilöille apurahoina taiteenaloittain 2019–2023

Taiteenala	2019**	2020	2021	2022***	2023
Kirjallisuus	5 537 480	5 759 220	5 737 110	5 902 290	5 969 170
Kuvataide	5 202 500	5 860 510	5 692 412	5 865 240	5 870 890
Musiikki	2 603 600	2 743 310	2 932 890	2 934 030	3 008 050
Teatteritaide	1 737 980	1 864 900	1 915 400	2 234 790	2 081 770
Tanssitaide	1 218 020	1 357 710	1 326 030	1 451 230	1 389 680
Muotoilu	1 217 100	1 282 540	1 366 400	1 432 700	1 405 240
Valokuvataide	1 141 570	1 138 380	1 088 230	1 223 550	1 185 210
Mediataide	792 410	840 540	922 720	953 560	970 140
Elokuvataide	792 550	881 480	860 300	887 450	835 140
Sarjakuva- ja kuvitustaide	580 800	580 390	573 510	679 730	717 460
Monitaide	579 910	651 620	646 090	582 620	678 160
Sirkustaide	365 540	384 270	425 710	500 610	452 960
Taidejournalismi	169 830	211 090	222 150	249 040	215 740
Arkkitehtuuri	415 630	364 350	310 180	292 140	204 370

*Pyöristetty lähimpään kymmeneen euroon.

**Kirjallisuus ja kuvataide 2019 korjattu.

***2022 vuositilastossa esitetyihin summiin lisätty palkinnot.

**Yksityishenkilöille ja
työryhmille myönnettiin
apurahoina yhteensä**

24 983 980

euroa vuonna 2023

Taiken tuki yhteisöille avustuksina taiteenaloittain 2019–2023

Taiteenala	2019	2020	2021	2022*	2023
Kulttuuri	2 484 000	2 656 000	3 168 000	6 297 000	6 534 000
Teatteritaide	3 931 000	5 012 000	4 991 000	4 886 700	4 631 500
Tanssitaide	2 690 000	3 560 000	3 592 500	3 810 400	3 964 500
Musiikki	2 698 500	3 266 000	3 204 500	3 064 400	3 274 000
Kuvataide	1 774 500	1 980 000	2 155 900	1 851 000	1 742 000
Sirkustaide	824 000	1 199 000	1 213 000	1 169 000	1 317 000
Monitaide	692 000	572 000	644 500	851 500	999 500
Elokuvataide	736 500	752 000	737 500	739 000	785 000
Valokuvataide	524 000	513 000	536 400	539 000	543 000
Muotoilu	211 000	222 000	268 000	290 000	295 000
Kirjallisuus	339 500	311 000	343 000	380 000	290 000
Mediataide	180 000	127 000	132 000	154 000	169 000
Sarjakuva- ja kuvitustaide	60 000	75 000	65 000	82 500	110 000
Arkkitehtuuri	99 000	68 000	75 000	82 000	103 000

*2022 vuositilastossa esitettyihin summiin lisätty palkinnot.

Taiken tukea hakeneet taiteenaloittain vuosina 2019–2023

Taiteenala	2019	2020	2021	2022	2023
Kuvataide	1731	1701	1747	1960	2235
Musiikki	1103	1101	1433	1470	1922
Kirjallisuus	1323	1287	1351	1446	1645
Teatteritaide	836	735	815	758	804
Kulttuuri	272	323	300	598	673
Monitaide	520	602	669	525	672
Tanssitaide	390	363	398	425	510
Muotoilu	336	331	356	374	479
Mediataide	337	331	338	384	462
Valokuvataide	372	342	325	370	453
Elokuvataide	308	333	368	380	450
Sarjakuva- ja kuvitustaide	251	242	201	270	320
Sirkustaide	141	126	165	183	183
Taidejournalismi	70	89	104	85	98
Arkkitehtuuri	75	62	44	41	47
Kaikki ilman päällekkäisyyksiä	7254	6925	7769	8 397	9 808

Taiken tukea saaneet taiteenaloittain vuosina 2019–2023

Taiteenala	2019	2020	2021	2022	2023
Kuvataide	495	460	431	434	426
Kirjallisuus	529	472	448	427	415
Musiikki	372	342	346	342	332
Kulttuuri	163	159	140	201	222
Teatteritaide	279	215	216	221	203
Tanssitaide	143	131	127	145	136
Muotoilu	103	99	101	90	100
Valokuvataide	106	92	86	98	99
Monitaide	99	98	97	74	81
Mediataide	103	79	81	69	75
Elokuvataide	74	82	78	73	70
Sarjakuva- ja kuvitustaide	82	76	62	65	61
Sirkustaide	58	49	55	60	56
Taidejournalismi	15	16	23	17	18
Arkkitehtuuri	34	22	21	18	14
Kaikki ilman päällekkäisyyksiä	2 573	2 284	2 259	2 279	2 259

5 Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset maakunnittain

- Tarkastelussa ovat mukana kaikki avustusta ja apurahaa vuodelle 2023 hakeneet yksityishenkilöt, työryhmien yhteyshenkilöt ja yhteisöt: 9 808 hakijaa ja 2 259 saajaa. Lisäksi kokonaissummissa ovat mukana palkinnot ja aiemmilta vuosilta jatkuvat useampivuotiset taiteilija-apurahat, ellei taulukon tai kuvion yhteydessä ilmoiteta toisin.
- Tyypillisesti noin puolet Taiken tuen hakijoista ja saajista on pääkaupunkiseudulta eli Helsingistä, Espoosta, Kauniaisista tai Vantaalta. Tämä heijastelee hyvin ammattitaiteilijoiden sijoittumista Suomessa: Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen tutkimuksen mukaan peräti 48 prosenttia tutkimusaineiston taiteilijoista asui Helsingissä ja kokonaisuudessaan 63 prosenttia Uudenmaan alueella vuonna 2019¹.
- Vuonna 2023 Taiken apurahojen ja avustusten hakijoista 49 prosenttia ja saajista 48 prosenttia sijoittui pääkaupunkiseudulle.
- Eri taiteenalojen välillä on selkeitä eroja pääkaupunkiseudun hakijoiden osuuksissa. Erityisesti elokuvataiteen (62 %), arkkitehtuurin (62 %) ja taidejournalismin (60 %) hakijat painottuivat vuonna 2023 pääkaupunkiseudulle. Vähiten pääkaupunkiseudulta haettiin monitaiteen (44 %), sirkustaiteen (38 %) tukea sekä kulttuurin (29 %) eli taiteenaloittain luokittelemattomia avustuksia.
- Vuonna 2023 Taiken tuen saajista pääkaupunkiseudulle keskittyneintä oli arkkitehtuurin (64 %), muotoilun (57 %) ja taidejournalismin (56 %) aloilla. Suhteellisesti vähiten pääkaupunkiseutulaisia saajia oli monitaiteen (36 %), sarjakuva- ja kuvitustaiteen (39 %) sekä kulttuurin (40 %) aloilla.
- Ulkomailla asuvien tilastointitapaa on muutettu. Osa hakijoista on tallentanut tietoihinsa sekä kotimaisen että ulkomaisen osoitteen. Tällaisissa tapauksissa hakija on vuosina 2021 ja 2022 tilastoitu kotimaisen osoitteen mukaiseen maakuntaan. 2023 alkaen henkilö tilastoidaan itse ilmoittamansa asuinmaan mukaan. Tuplaosoitteet sijaitsevat pääasiassa pääkaupunkiseudulla.

**Vuonna 2023 Taiken
apurahojen ja avustusten
hakijoista**

49

**prosenttia sijoittui
pääkaupunkiseudulle**

.....
1 Hirvi-Iljäs, M., Renko, V., Lepänen, A., Lahtinen, E. & Sokka, S. (2023). Taiteilijana Suomessa: ammattitaiteilijat Suomessa vuonna 2019. Tietovihko 6. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore. <https://www.cupore.fi/julkaisut/taiteilijana-suomessa-ammattitaiteilijat-suomessa-vuonna-2019/>

- Tässä tekstissä esitellyissä vuosien 2022–2023 välisissä vertailuissa on käytetty vuoden 2022 maakunnittaista jaottelua vertailukelpoisuuden takaamiseksi. Taulukoissa näkyvissä aikasarjoissa on kuitenkin säilytetty kunkin vuoden mukainen, silloin julkaistu ja myös virallisesta tilastosta löytyvä luku. Muiden maakuntien osalta luokittelumuutoksen aiheuttamat erot jäävät alle prosenttiin kokonaissummasta, mutta ulkomaille kohdistettu tukisumma ei taulukossa ole vertailtavissa olevassa muodossa.
- Kokonaisuudessaan Taiken tukien maakunnittainen jakauma pysyi melko ennallaan vuonna 2023. Uudellemaalle kohdistui vuoteen 2022 verrattuna suhteellisesti tarkasteltuna hieman vähemmän tukea ja Varsinais-Suomeen puolestaan hieman edellisvuotta enemmän.
- Eniten tukisumma nousi Varsinais-Suomessa (453 000 €), Keski-Suomessa (169 000 €) ja Pohjois-Pohjanmaalla (142 000 €). Vastaavasti tukisumma pieneni eniten Uudellamaalla (193 000 €), Pohjanmaalla (122 000 €) ja Kainuussa (105 000 €).
- Suhteellisesti tarkasteltuna tukisumma kasvoi erityisesti Ahvenanmaalla (130 %, 33 000 €), Kymenlaaksossa (57 %, 125 000 €) ja Etelä-Karjalassa (27 %, 69 000 €). Suhteellisesti tarkasteltuna tukisumma pieneni eniten Pohjanmaalla (18 %, 122 000 €), Päijät-Hämeessä (16 %, 102 000 €) ja Etelä-Pohjanmaalla (12 %, 41 000 €).
- Viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla 2019–2023 Taiken tuen kokonaissumma on kasvanut 25 prosenttia. Taiken tuen määrä on kasvanut lähes kaikissa maakunnissa. Kuitenkin Päijät-Hämeen, Satakunnan ja Etelä-Karjalan kohdalla tuki on vähentynyt. Myös muu Uusimaa ilman pääkaupunkiseutua sai vuonna 2023 vähemmän tukea kuin vuonna 2019.
- Viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla 2019–2023 Taiken valtionavustusten määrä kasvoi suhteellisesti tarkastellen eniten Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Lapissa. Myös Etelä-Savon, Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon summat kasvoivat.

**Keski-Suomeen
myönnettiin**

169 000

**euroa enemmän
kuin vuonna 2022**

Taiken tuki 2023 maakunnittain ja kohderyhmittäin

Maakunta	Yksityishenkilöille ja työryhmille, €* Yhteisöille, €	Yhteensä, €	
Uusimaa	16 107 840	12 329 500	28 437 340
Pk-seutu	14 460 850	11 955 500	26 416 350
Muu Uusimaa	1 646 990	374 000	2 020 990
Varsinais-Suomi	2 103 530	2 233 500	4 337 030
Pirkanmaa	1 865 990	1 769 000	3 634 990
Pohjois-Pohjanmaa	520 710	1 493 000	2 013 710
Lappi	546 390	1 337 500	1 883 890
Keski-Suomi	421 140	1 101 000	1 522 140
Pohjois-Savo	491 430	813 500	1 304 930
Kainuu	118 680	814 500	933 180
Pohjois-Karjala	295 550	591 000	886 550
Etelä-Savo	357 830	453 000	810 830
Satakunta	265 690	304 000	569 690
Pohjanmaa	243 290	307 000	550 290
Ulkomaat	511 020	25 000	536 020
Päijät-Häme	258 820	269 000	527 820
Kanta-Häme	277 600	221 000	498 600
Kymenlaakso	199 640	145 000	344 640
Etelä-Karjala	134 300	185 000	319 300
Etelä-Pohjanmaa	141 720	151 000	292 720
Keski-Pohjanmaa	97 260	183 000	280 260
Ahvenanmaa	25 550	32 000	57 550
Yhteensä	24 983 970	24 757 500	49 741 470

*Pyöristetty lähimpään kymmeneen.

Taiken apurahojen ja avustusten hakijoiden, saajien ja myöntösummien jakautuminen maakunnittain vuonna 2023

Maakunta	Hakijoiden osuus %	Saajien osuus %	Myöntösunnan* osuus %
Uusimaa	54,2 %	53,4 %	54,1 %
Pk-seutu	48,5 %	48,4 %	50,6 %
Muu Uusimaa	5,6 %	5,0 %	3,5 %
Pirkanmaa	9,2 %	8,7 %	7,8 %
Varsinais-Suomi	7,8 %	9,1 %	9,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,8 %	3,7 %	4,6 %
Keski-Suomi	3,3 %	3,1 %	3,6 %
Lappi	2,4 %	3,0 %	4,0 %
Pohjois-Savo	2,3 %	2,2 %	2,7 %
Ulkomaat	2,3 %	1,8 %	0,9 %
Pohjois-Karjala	2,1 %	2,6 %	2,1 %
Päijät-Häme	1,8 %	1,6 %	1,1 %
Etelä-Savo	1,6 %	1,9 %	1,7 %
Kanta-Häme	1,5 %	1,6 %	1,1 %
Satakunta	1,4 %	1,4 %	1,2 %
Pohjanmaa	1,4 %	1,1 %	1,1 %
Kymenlaakso	1,3 %	1,1 %	0,8 %
Etelä-Karjala	1,1 %	0,7 %	0,7 %
Etelä-Pohjanmaa	1,0 %	0,8 %	0,6 %
Kainuu	0,8 %	1,2 %	2,1 %
Keski-Pohjanmaa	0,7 %	0,9 %	0,6 %
Ahvenanmaa	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Yhteensä	9 808	2 259	41,9 M€*

*Summan ulkopuolelle jäävät tässä vertailussa palkinnot (0,5 M€) sekä edellisiltä vuosilta jatkuvat monivuotiset taiteilija-apurahat ja -professuurit (n. 7,4 M€).

- Hakijamäärät kasvoivat kaikissa Manner-Suomen maakunnissa. Ahvenanmaalta hakijoita oli edellistä vuotta vähemmän (-9 hakijaa).
- Lukumääräisesti eniten hakijamäärät kasvoivat Uudellamaalla (+703 hakijaa), Pirkanmaalla (+146) ja Varsinais-Suomessa (+138). Suhteellisesti eniten hakijamäärä kasvoi kuitenkin Kymenlaaksossa (+35 hakijaa), Kainuussa (+22) ja Etelä-Karjalassa (+26).
- Taiken apurahojen ja avustusten saajien määrä väheni eniten Uudellamaalla (-14 saajaa), Pohjois-Savossa (-12) ja Pohjanmaalla (-9).
- Taiken apurahojen ja avustusten saajien määrä kasvoi eniten Varsinais-Suomessa (+17 saajaa), Pohjois-Karjalassa (+14) ja Kanta-Hämeessä (+5).

Taiken tuen hakijat* maakunnittain vuosina 2019–2023

Hakijat						Keskimääräinen
	2019	2020	2021	2022	2023	osuus, %
Uusimaa	4 016	3 817	4 458	4 669	5 312	55,5 %
Pirkanmaa	630	623	668	770	907	9,0 %
Varsinais-Suomi	543	504	581	629	764	7,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	269	240	264	318	375	3,7 %
Keski-Suomi	228	231	229	258	323	3,2 %
Lappi	158	154	188	228	236	2,4 %
Pohjois-Savo	148	130	144	188	223	2,1 %
Pohjois-Karjala	147	158	144	162	202	2,0 %
Päijät-Häme	148	140	138	162	175	1,9 %
Kanta-Häme	137	127	119	141	149	1,7 %
Satakunta	139	137	137	129	138	1,7 %
Etelä-Savo	114	141	118	126	157	1,6 %
Pohjanmaa	111	107	116	110	137	1,4 %
Ulkomaat**	113	91	125	107	221	1,6 %
Kymenlaakso	92	78	89	92	127	1,2 %
Etelä-Pohjanmaa	60	69	66	87	97	0,9 %
Etelä-Karjala	93	83	71	79	104	1,1 %
Kainuu	38	44	46	61	83	0,7 %
Keski-Pohjanmaa	58	45	53	58	65	0,7 %
Ahvenanmaa	12	8	15	22	13	0,2 %
Yhteensä	7 254	6 927	7 769	8 397	9 808	100,0 %

*Ilman palkintoja ja aiemmilta vuosilta jatkuvia monivuotisia taiteilija-apurahoja.

**Ulkomailla asumisen tilastointia on muutettu vuonna 2023. Luvut eivät ole tältä osin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuoden 2022 tilastointitavalla ulkomaisen osoitteen ilmoittaneita hakijoita on 132.

Taiken tuen saajat* maakunnittain vuosina 2019–2023

Saajat						Keskimääräinen
	2019	2020	2021	2022	2023	osuus, %
Uusimaa	1 414	1 287	1 264	1 227	1 206	54,9 %
Pirkanmaa	228	196	193	205	197	8,7 %
Varsinais-Suomi	205	178	177	189	205	8,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	85	83	80	90	84	3,6 %
Keski-Suomi	86	63	73	71	71	3,1 %
Lappi	62	53	63	75	67	2,7 %
Pohjois-Savo	53	46	47	62	50	2,2 %
Pohjois-Karjala	53	48	47	44	58	2,1 %
Etelä-Savo	48	51	43	48	44	2,0 %
Päijät-Häme	57	55	44	37	36	2,0 %
Satakunta	61	44	36	35	31	1,8 %
Kanta-Häme	41	31	38	31	36	1,5 %
Pohjanmaa	33	25	32	34	25	1,3 %
Ulkomaat**	27	27	23	25	40	1,2 %
Etelä-Karjala	33	25	16	19	16	0,9 %
Kymenlaakso	31	27	28	21	24	1,1 %
Etelä-Pohjanmaa	22	11	22	20	18	0,8 %
Kainuu	11	18	18	25	27	0,8 %
Keski-Pohjanmaa	21	15	13	18	21	0,8 %
Ahvenanmaa	2	1	2	3	3	0,1 %
Yhteensä	2 573	2 284	2 259	2 279	2 259	100,0 %

*Ilman palkintoja ja aiemmilta vuosilta jatkuvia monivuotisia taiteilija-apurahoja.

**Ulkomailla asumisen tilastointia on muutettu vuonna 2023. Luvut eivät ole tältä osin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuoden 2022 tilastointitavalla ulkomaisen osoitteen ilmoittaneita saajia on 28.

Taiken myöntösummat* maakunnittain 2019–2023 ja keskimääräinen osuus. Luvuissa mukana myös palkinnot ja edellisiltä vuosilta jatkuvat useampivuotiset taiteilija-apurahat ja -professuurit.

	2019	2020	2021	2022	2023	Keskimääräinen osuus, %
Uusimaa	23 540 000	26 835 050	27 221 730	28 789 760	28 437 340	59,1 %
Varsinais-Suomi	3 175 150	3 462 830	3 570 830	3 891 350	4 337 030	8,1 %
Pirkanmaa	3 024 710	3 276 410	3 206 470	3 552 390	3 634 990	7,3 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 536 530	1 745 090	1 689 270	1 872 090	2 013 710	3,9 %
Lappi	864 210	896 020	1 145 710	1 975 190	1 883 890	3,0 %
Keski-Suomi	1 128 210	1 187 540	1 272 180	1 352 800	1 522 140	2,8 %
Pohjois-Savo	891 120	1 016 470	1 018 510	1 292 800	1 304 930	2,4 %
Kainuu	410 460	526 790	615 170	1 038 620	933 180	1,5 %
Pohjois-Karjala	599 920	684 450	644 860	942 760	886 550	1,6 %
Etelä-Savo	443 850	602 700	580 350	831 540	810 830	1,4 %
Satakunta	837 340	948 640	806 480	628 300	569 690	1,7 %
Pohjanmaa	518 160	398 610	487 870	672 550	550 290	1,2 %
Ulkomaat****	394 710	468 470	326 740	336 330	536 020	0,9 %
Päijät-Häme	848 280	870 180	878 150	634 040	527 820	1,6 %
Kanta-Häme	439 300	459 250	590 570	507 280	498 600	1,1 %
Kymenlaakso	278 890	253 240	311 150	219 660	344 640	0,6 %
Etelä-Karjala	346 370	257 590	236 180	250 520	319 300	0,6 %
Etelä-Pohjanmaa	173 560	131 920	273 370	334 220	292 720	0,5 %
Keski-Pohjanmaa	259 680	208 270	262 340	238 240	280 260	0,5 %
Ahvenanmaa	13 000	3 800	7 500	25 000	57 550	0,05 %
Yhteensä	39 723 460	44 233 310	45 145 430	49 385 470	49 741 470	100,0 %

*Summat pyöristetty lähimpään kymmeneen euroon.

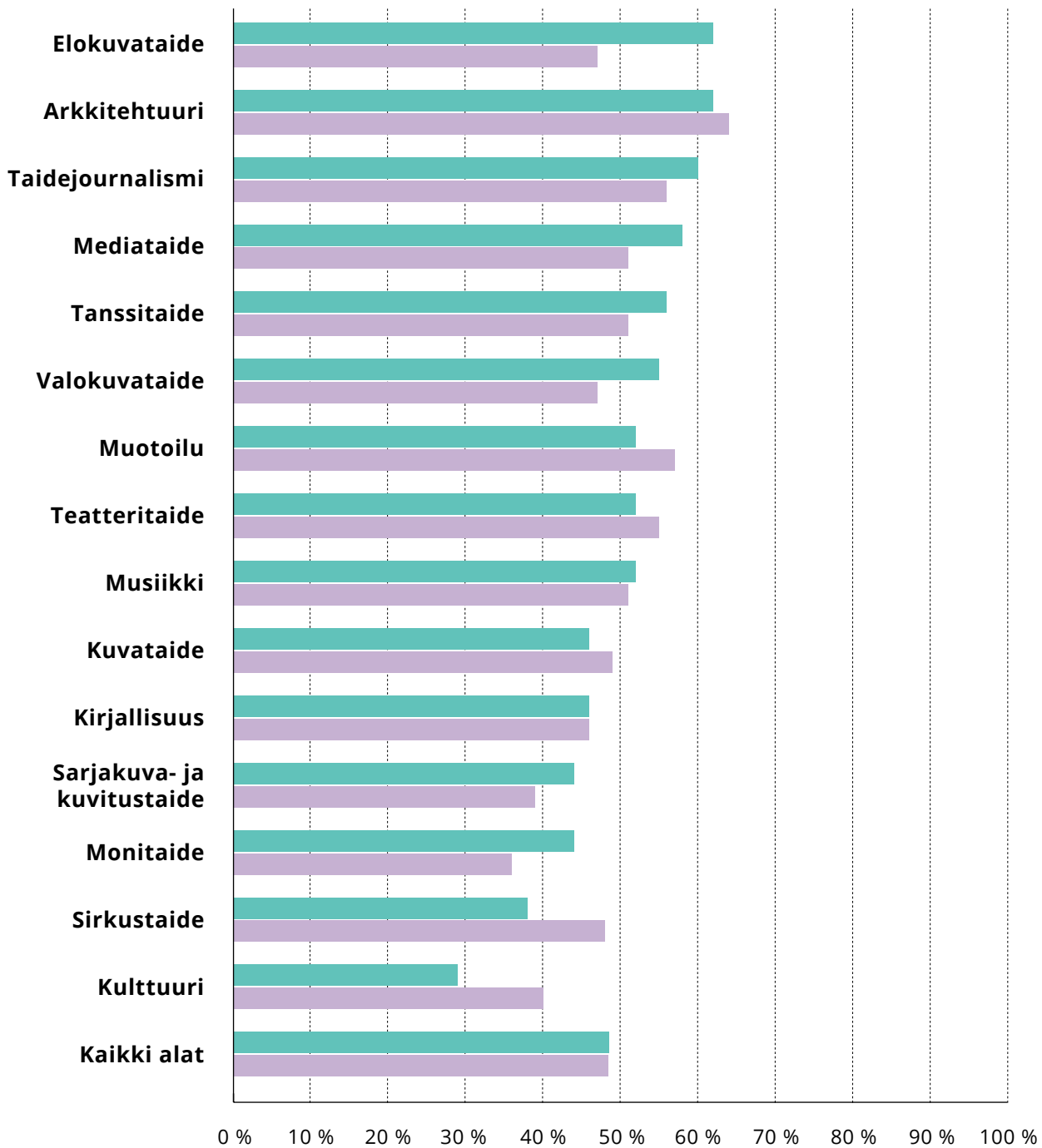
**2020: lukuja korjattu.

***2022: palkinnot lisätty.

****2023: maakunnan tilastointitapaa ulkomailla asuvien osalta muutettu vuonna 2023.

Tässä esitetyt luvut eivät ole tältä osin vertailukelpoisia. Vuoden 2022 tilastointitavalla ulkomaille mennyt summa vuonna 2023 on 344 830 €.

Pääkaupunkiseudulla* asuvien osuus Taiken apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista vuonna 2023

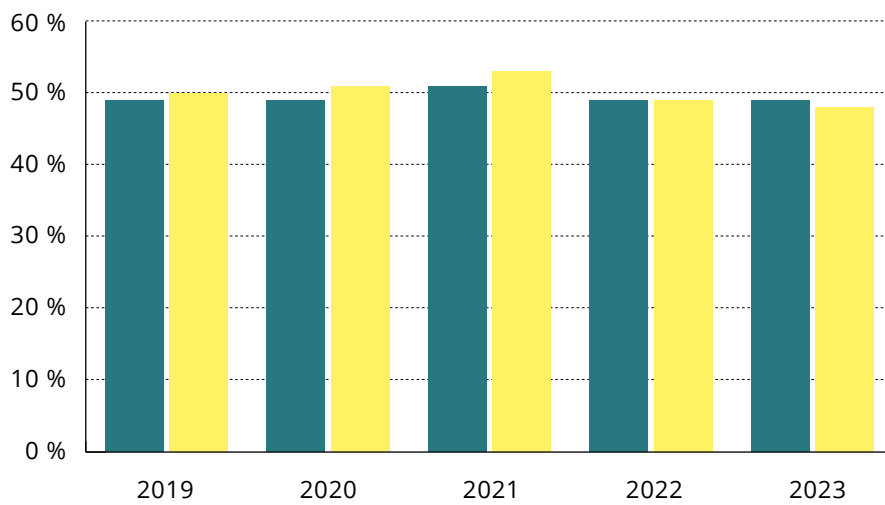
■ Pk-seudun osuus hakijoista, %

■ Pk-seudun osuus saajista, %

*Pääkaupunkiseutu= Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 27\).](#)

Pääkaupunkiseudulla* asuvien osuus Taiken apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista 2019–2023

■ Hakijoista pääkaupunkiseudulta, %

■ Saajista pääkaupunkiseudulta, %

*Pääkaupunkiseutu= Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 28\).](#)

6 Henkilöhakijat: kieli, ikä ja sukupuoli

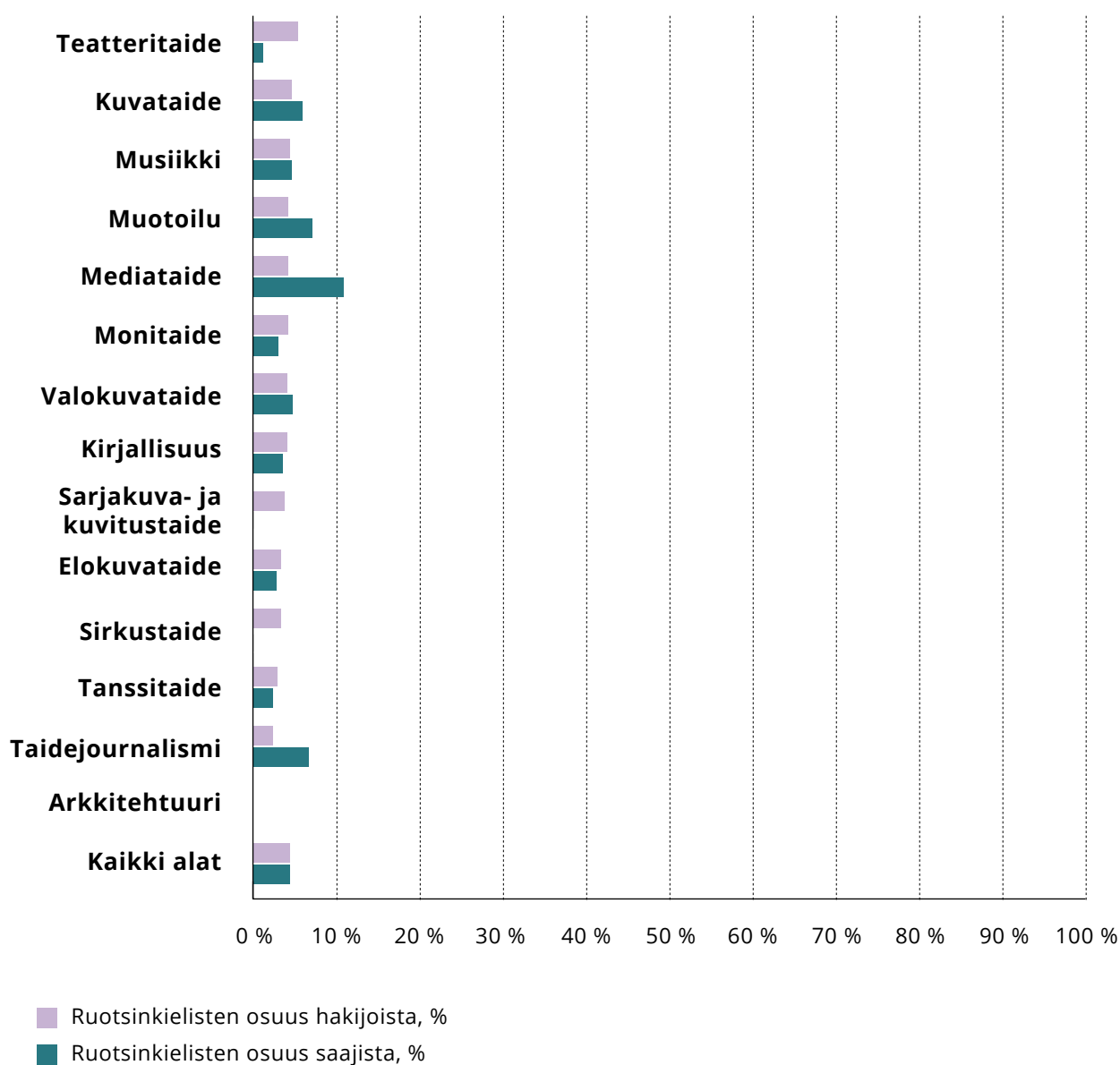
- Tässä luvussa tarkastellaan apurahojen henkilöhakijoita eli apurahaa vuodelle 2023 hakeneita henkilöitä. Rajaus jättää ulkopuolelleen yhteisöhakijat sekä ne henkilöhakijat, jotka ovat hakeneet ainoastaan työryhmän yhteyshenkilöinä. Samoin rajauksen ulkopuolelle jäävät palkintojen ja aiemmilta vuosilta jatkuvien taiteilija-apurahojen saajat.
- Apurahojen saajilla tarkoitetaan vastaavasti henkilöitä, jotka ovat saaneet henkilökohtaista työskentely- tai kohdeapurahaa vuodelle 2023. Taiteilija-apurahan saajista mukana ovat he, joiden taiteilija-apuraha tai taiteilijaprofessuuri alkoi vuonna 2023.
- Apurahoja haki 7 536 henkilöhakijaa. 1 341 (18 %) heistä sai apurahaa. Valtaosa (1 246) sai yhden apurahan ja 95 henkilöä sai kaksi henkilökohtaista apurahaa.
- Hakijoilta kysytään hakulomakkeella taustatiedoissa äidinkieli. Tämän hakijan antaman vastauksen perusteella seurataan suomenkielisten, ruotsinkielisten ja vieraskielisten hakijoiden ja saajien määrää.
- Vieraskielisiksi Taiken tilastoissa lasketaan henkilöt, jotka ilmoittavat äidinkielekseen jotain muuta kuin suomen, ruotsin, saamen tai viittomakielen. Mikäli henkilö ilmoittaa useamman kielen, hänet lasketaan vieraskieliseksi vain, jos mikään mainituista kielistä ei ole suomi, ruotsi, saame tai kotimainen viittomakieli.
- Vuonna 2023 henkilöhakijoita (ilman työryhmien yhteyshenkilöitä) oli 1 004 (+15 %) enemmän kuin edellisenä vuonna.
- Ruotsinkielisiä hakijoita oli 15 (-4 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.
- Vieraskielisiä hakijoita oli 112 (+27 %) enemmän kuin vuonna 2022.
- Ruotsinkielisten apurahan hakijoiden ja saajien määrä on vaihdellut vuosina 2019–2023 neljän ja kuuden prosentin välillä.
- Vieraskielisten apurahan hakijoiden osuus on vaihdellut vuosina 2019–2023 viiden ja seitsemän prosentin ja saajien osuus neljän ja kuuden prosentin välillä.

Taiken tukien hakijat ja saajat sekä myöntösumma 2023 hakijan ilmoittaman kielen mukaan

	Hakijat	Saajat	Myöntösumma
Suomenkielisiä	88,3 %	89,0 %	88,4 %
Ruotsinkielisiä	4,4 %	4,4 %	4,6 %
Vieraskielisiä	7,0 %	6,4 %	6,8 %

- Ruotsinkielisiä hakijoita ja saajia oli 4,4 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2022 ruotsinkielisiä hakijoita oli henkilöhakijoista 5,6 prosenttia ja apurahan saajia 6,1 prosenttia.
- Lukumääräisesti eniten ruotsinkielisiä hakijoita oli kuvataiteen (96 henkilöä), kirjallisuuden (65 henkilöä) ja musiikin (60 henkilöä) aloilla. Arkkitehtuurin vuoden 2023 apurahojen henkilöhakijoissa ei ollut yhtään ruotsinkielistä hakijaa.
- Vastaavasti ruotsinkielisiä apurahan saajia oli eniten kuvataiteen (21), kirjallisuuden (14) ja musiikin (6) aloilla.

Ruotsinkielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista* ja saajista taiteenaloittain vuonna 2023

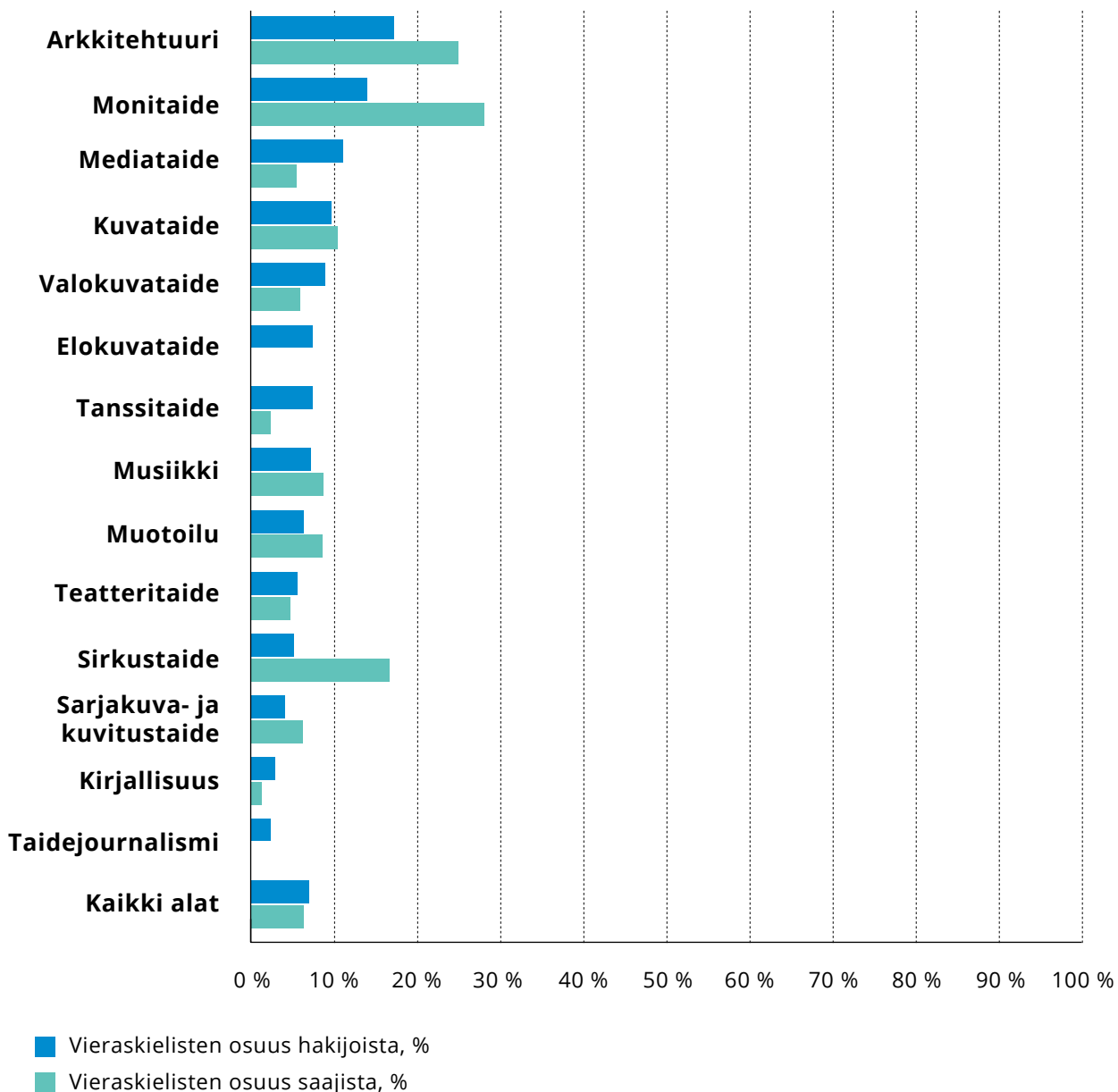

*Henkilöhakijat ilman työryhmien yhteyshenkilöitä.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 30\).](#)

- Taiken apurahojen hakijoista oli 7,0 ja saajista 6,4 prosenttia vieraskielisiä. Edellisenä vuonna 2022 vieraskielisiä hakijoita oli henkilöhakijoiden joukosta 6,5 prosenttia ja saajista 5,3 prosenttia.
- Lukumääräisesti eniten vieraskielisiä oli kuvataiteen (197 henkilöä), musiikin (100 henkilöä) ja monitaiteen (60 henkilöä) hakijoissa. Vastaavasti apurahan saajia oli lukumääräisesti eniten samoilla aloilla: kuvataiteessa (37), musiikissa (11) ja monitaiteessa (9).
- Yleisimmät mainitut vieraat kielet ovat englantia, espanjaa ja venäjää, kuten aiempinakin vuosina.

Vieraskielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista* ja saajista taiteenaloittain vuonna 2023

*Henkilöhakijat ilman työryhmien yhteyshenkilöitä.

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 31\).](#)

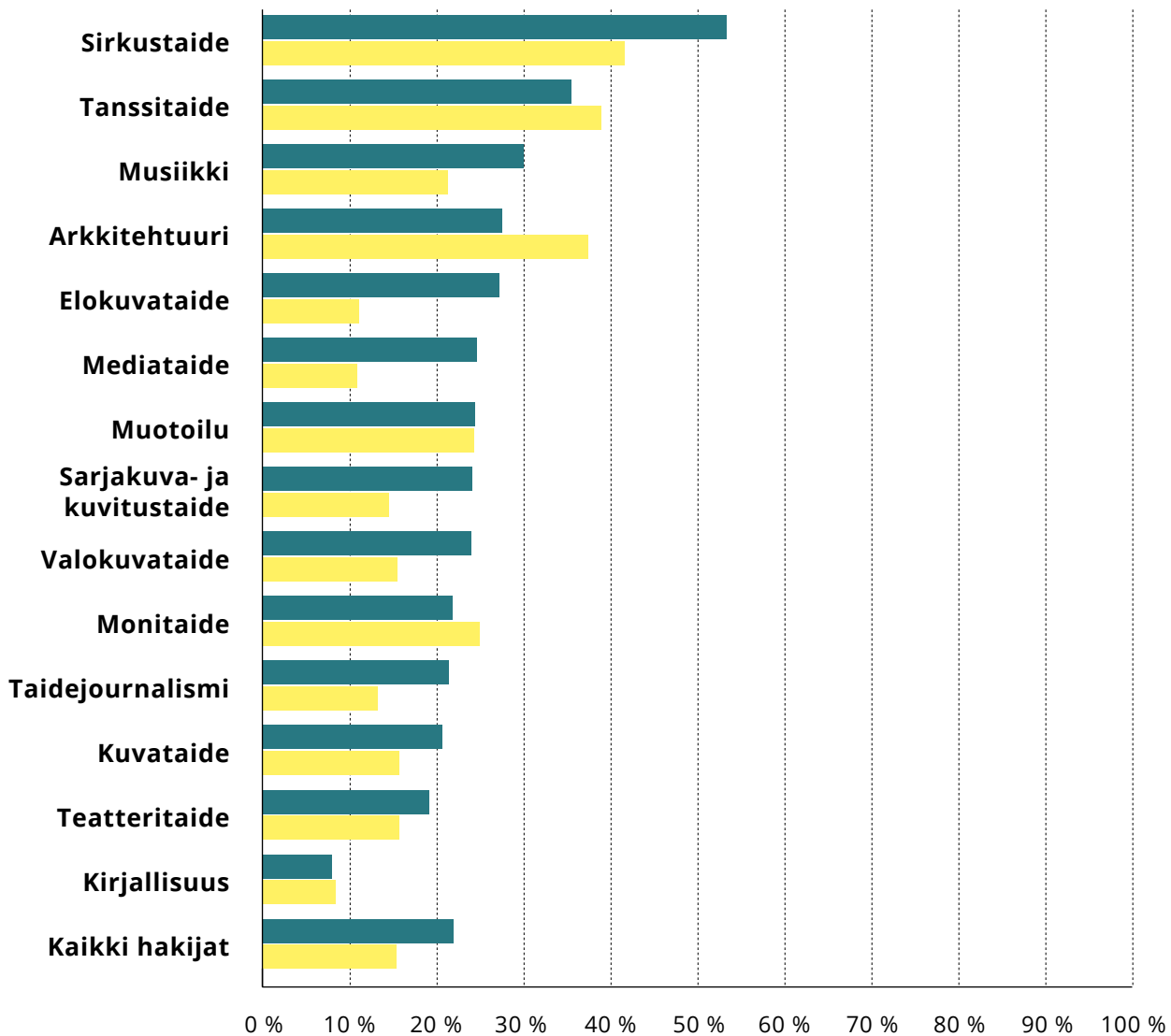
- Taiken apurahaa hakeneet henkilöhakijat (pl. työryhmien yhteyshenkilöt) olivat vuonna 2023 keskimäärin 44-vuotiaita. Nuorimpia olivat sirkustaiteen (35 v.) ja tanssitaiteen (38 v.) aloilla toimivat hakijat. Keskimäärin vanhimpia olivat kirjallisuuden (50 v.) alalla toimivat hakijat.
- Apurahan saajat olivat keskimäärin 45 vuotta. Nuorimpia olivat jälleen sirkustaiteen (36 v.) ja tanssitaiteen (37 v.) apurahan saajat. Keskimäärin vanhimpia olivat kirjallisuuden (48 v.) apurahan saajat.
- Taiken apurahan henkilöhakijoista (pl. työryhmien yhteyshenkilöt) nuoria, alle 35-vuotiaita, oli 22 prosenttia. Vuonna 2022 henkilöhakijoista alle 35-vuotiaita oli 20 prosenttia.
- Suhteellisesti eniten alle 35-vuotiaita hakijoita oli sirkustaiteen (53 %), tanssitaiteen (36 %) ja musiikin (30 %) aloilla. Nuorten osuus oli pienin kirjallisuuden (8 %) hakijoiden joukossa.
- Taiken apurahan saajista nuoria, alle 35-vuotiaita, oli 15 prosenttia. Osuus on sama kuin vuonna 2022.
- Suhteellisesti eniten alle 35-vuotiaita apurahan saajia oli sirkustaiteen (42 %), tanssitaiteen (39 %) ja arkkitehtuurin (38 %) aloilla. Nuorten osuus oli pienin elokuvataiteen (11 %), mediataiteen (11 %) ja kirjallisuuden (8 %) apurahan saajien joukossa.
- Taiteilija-apurahojen hakijoiden joukossa nuoria, alle 35-vuotiaita, oli 18 prosenttia (650 henkilöä). Taiteilija-apurahojen saajissa alle 35-vuotiaita oli 14 prosenttia (42 henkilöä).

Apurahan saajista

15 %

**oli alle 35-vuotiaita
vuonna 2023**

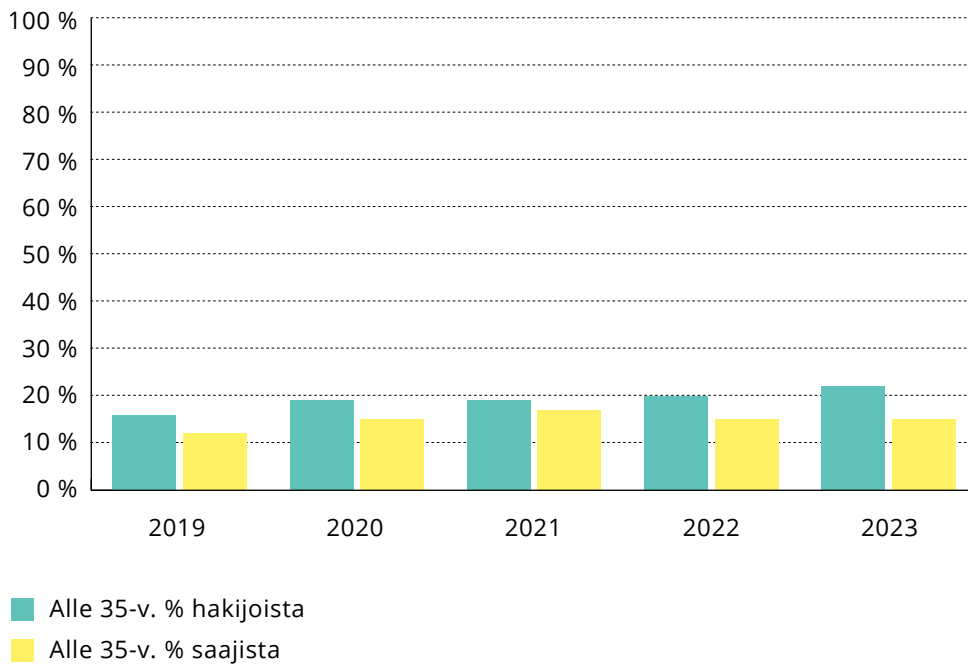
Alle 35-vuotiaiden osuus Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuonna 2023

■ Alle 35-vuotiaiden osuus hakijoista, %
■ Alle 35-vuotiaiden osuus saajista, %

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 32\).](#)

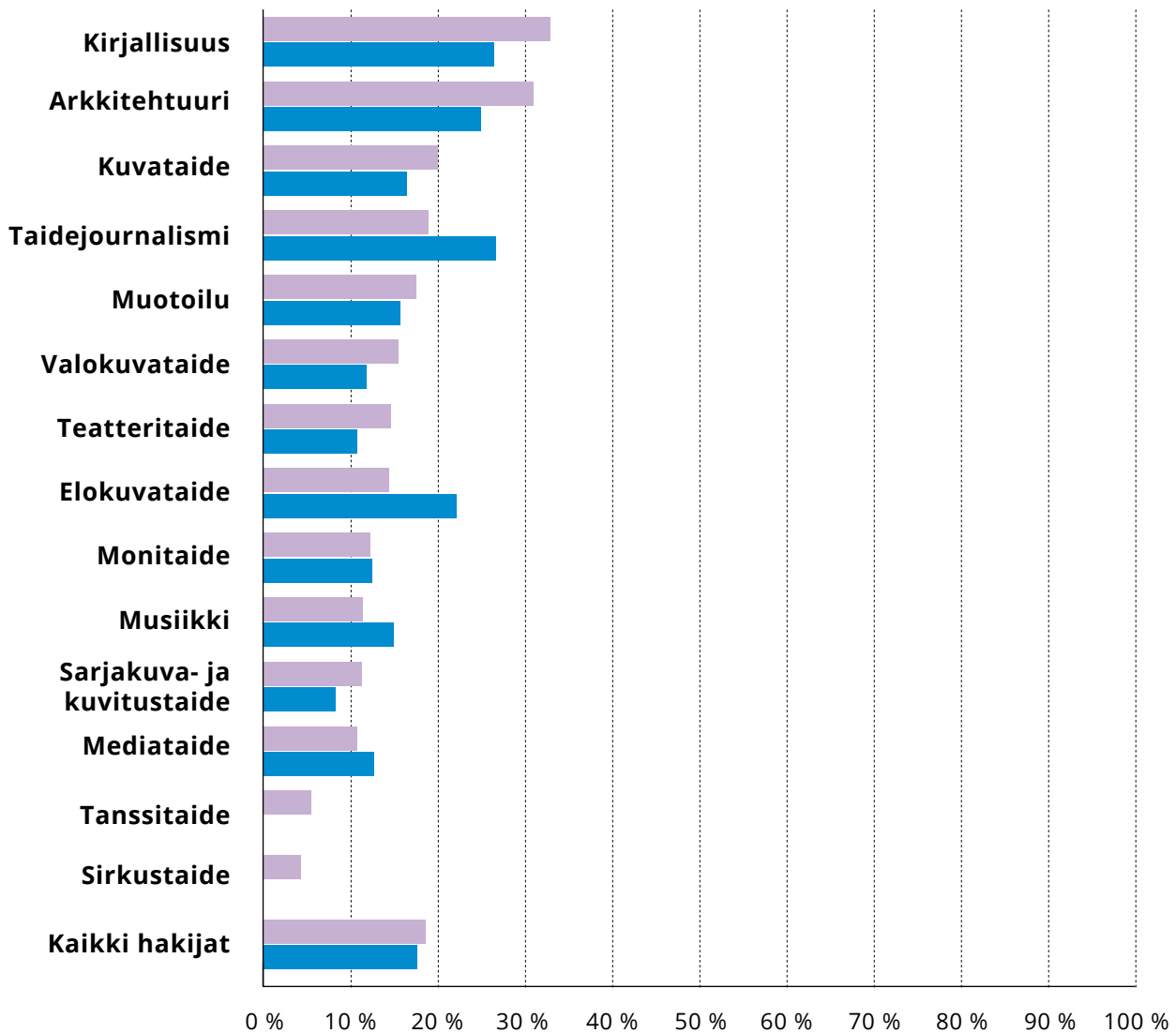
Alle 35-vuotiaiden osuus Taiken apurahan hakijoissa ja saajissa vuosina 2019–2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 33\).](#)

- Vuoden 2023 tilastoinnissa alle 35-vuotiaiksi lasketaan vuonna 1989 ja sen jälkeen syntyneet hakijat. He ovat olleet vuoden 2023 lopussa 34-vuotiaita tai nuorempia.
- Vuoden 2023 tilastoinnissa yli 55-vuotiaiksi lasketaan vuonna 1967 ja sitä ennen syntyneet hakijat. He ovat olleet vuoden 2023 lopussa 56-vuotiaita tai vanhempia.
- Yli 55-vuotiaita oli Taiken hakijoista 19 prosenttia ja saajista 18 prosenttia. Osuudet nousivat yhdellä prosenttiyksiköllä (vuosina 2021 ja 2022 hakijoista 18 % ja saajista 17 % kun korona-apurahojen hakijoita ei oteta huomioon).
- Suhteellisesti eniten yli 55-vuotiaita oli kirjallisuuden (33 %) ja arkkitehtuurin (31 %) hakijoissa. Vähiten heitä oli tanssitaiteen (6 %) ja sirkustaiteen (4 %) hakijoissa.
- Suhteellisesti eniten yli 55-vuotiaita apurahan saajia oli taidejournalismin (27 %), kirjallisuuden (27 %) ja arkkitehtuurin (25 %) aloilla. Sirkustaiteen (0 %) ja tanssitaiteen (0 %) apurahan saajissa heitä ei ollut lainkaan.

Yli 55-vuotiaiden osuus Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuonna 2023

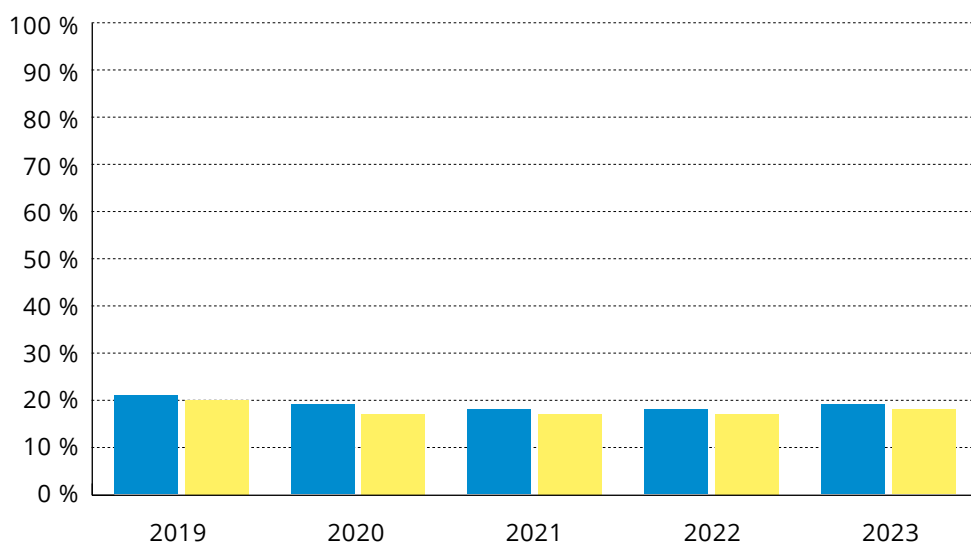

■ Yli 55-vuotiaiden osuus hakijoista, %

■ Yli 55-vuotiaiden osuus saajista, %

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 34\).](#)

Yli 55-vuotiaiden osuus Taiken apurahan hakijoissa ja saajissa vuosina 2019–2023

■ Yli 55-v. % hakijoista

■ Yli 55-v. % saajista

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 35\).](#)

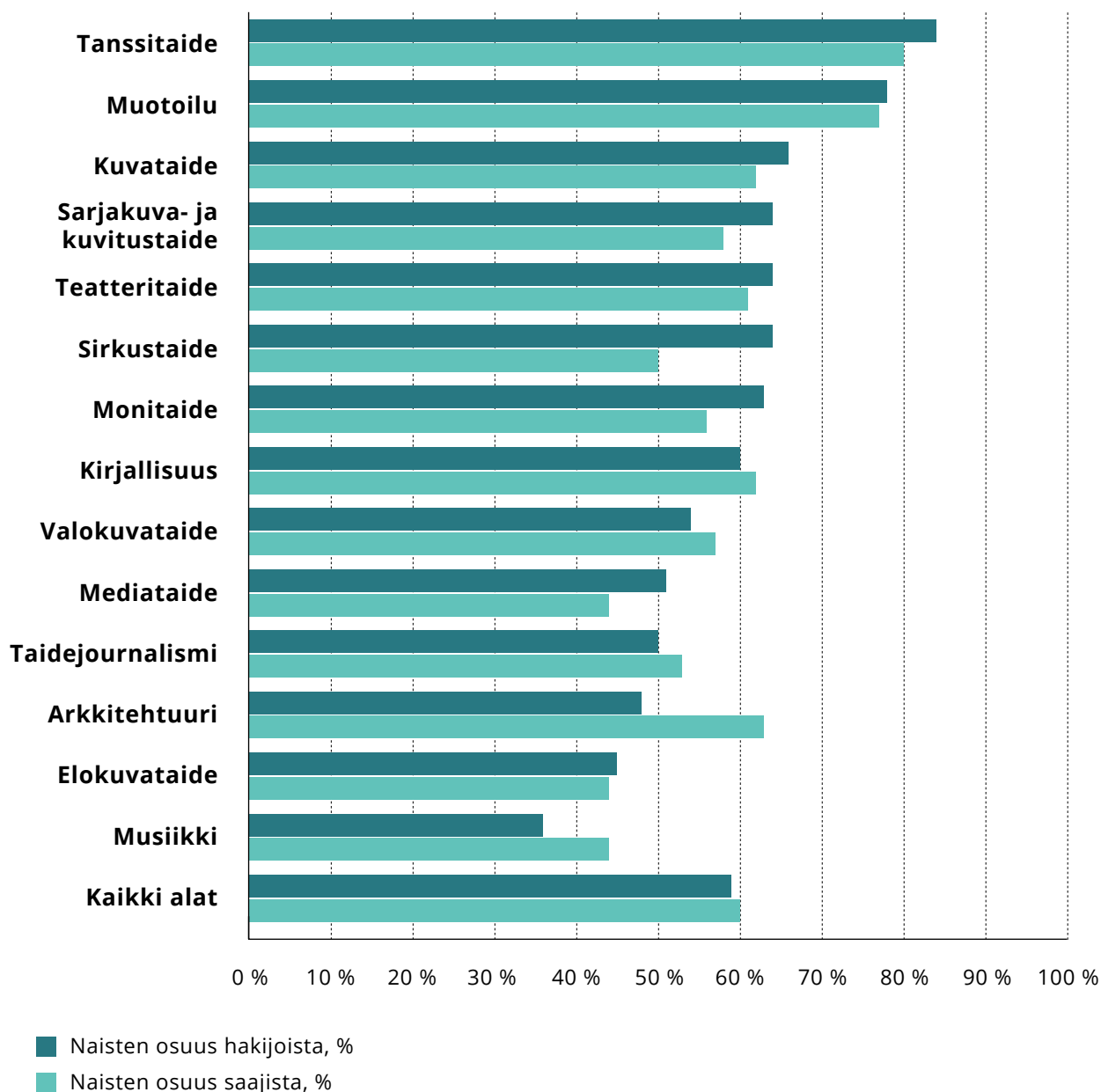
Apurahan saajista

18 %

**oli yli 55-vuotiaita
vuonna 2023**

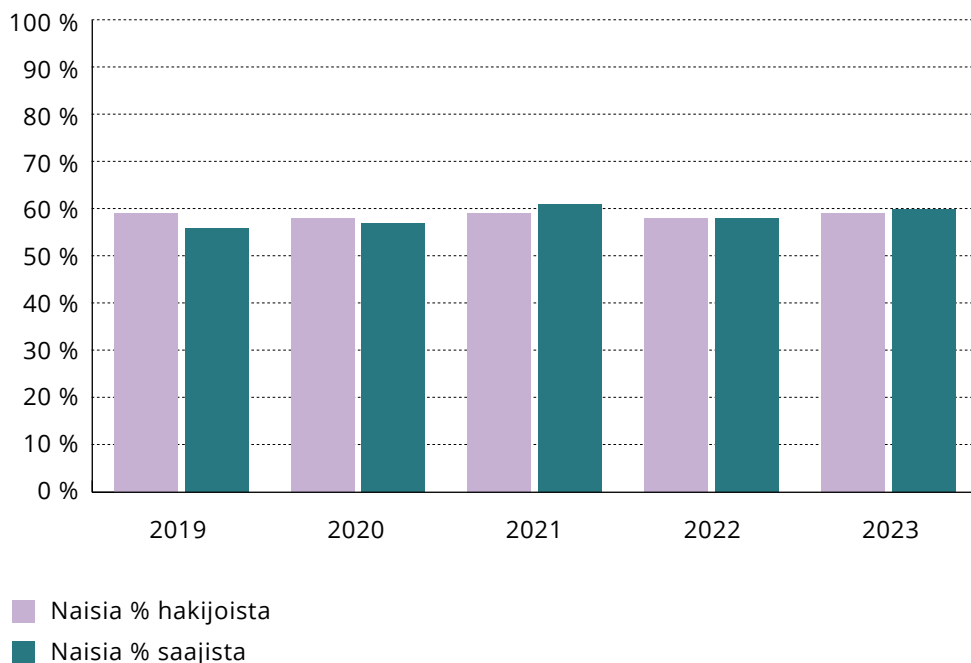
- Tieto hakijan sukupuolesta perustuu henkilötunnuksesta saatavaan hakijan juridiseen sukupuoleen.
- Naisten osuus Taiken apurahan hakijoista oli 59 prosenttia ja saajista 60 prosenttia. Vuonna 2022 vastaavat osuudet olivat 58 ja 58 prosenttia.
- Suhteellisesti eniten naisia oli tanssitaiteen (84 %) ja muotoilun (78 %) hakijoissa. Suhteellisesti vähiten naisia oli elokuvataiteen (45 %) ja musiikin (36 %) aloilla.
- Vastaavasti saajien joukossa suhteellisesti eniten naisia oli tanssitaiteen (81 %) ja muotoilun (77 %) aloilla. Pienimmillään naisten osuus oli elokuvataiteessa (44 %), musiikissa (44 %) ja mediataiteessa (44 %).

Naisten osuus Taiken apurahojen hakijoista ja saajista vuonna 2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 36\).](#)

Naisten osuus Taiken apurahan hakijoissa ja saajissa vuosina 2019–2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 37\).](#)

**Naisten osuus
apurahan hakijoista oli**

59 %

vuonna 2023

7 Taiteilijaeläkkeet

- Nykymuotoisia taiteilijaeläkkeitä on myönnetty vuodesta 1974 alkaen¹. Valtion ylimääräisiä taiteilijaeläkkeitä koskevat päätökset siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taiteen edistämiskeskukselle vuonna 2016.
- Lain mukaan *ylimääräinen taiteilijaeläke voidaan myöntää taiteilijalle, joka asuu tai on asunut pysyvästi Suomessa, tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan luovana tai esittäväenä taiteilijana. Eläkettä ei ilman erityistä syytä saa myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 60 vuotta.*²
- Vuoden 2023 alusta alkavia taiteilijaeläkkeitä haki kaikkiaan 621 henkilöä ja eläke myönnettiin joko kokonaisuutena tai puolikkaana 62 taiteilijalle. Taiteilijaeläkkeen hakijoista 10 prosenttia sai myönteisen päätöksen.
- Taiteilijaeläkettä haettiin eniten kuvataiteen (171 hakijaa) ja musiikin (158 hakijaa) aloilla.
- Naisia taiteilijaeläkkeen hakijoista oli 40 prosenttia. Naisten osuus hakijoissa oli suurin tanssitaiteen (85 %), muotoilun (66 %) ja kirjallisuuden (60 %) aloilla. Suhteellisesti vähiten naisia oli musiikin (11 %) hakijoissa. Sirkustaiteen ja arkkitehtuurin hakijoissa naisia ei ollut ollenkaan.
- Ylimääräisiä taiteilijaeläkkeitä oli vuoden 2023 lopussa maksussa yhteensä 1 150 kappaletta. Eläkemeno vuonna 2023 oli 18 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi maksussa oli myös 117 taiteilijaperhe-eläkettä edesmenneen taiteilijaeläkkeen saajan leskelle tai lapsille. Perhe-eläkkeiden eläkemeno vuonna 2023 oli miljoona euroa.³

Taiteilijaeläkkeen hakijoiden määrä sekä naisten osuus hakijoista taiteenaloittain 2023

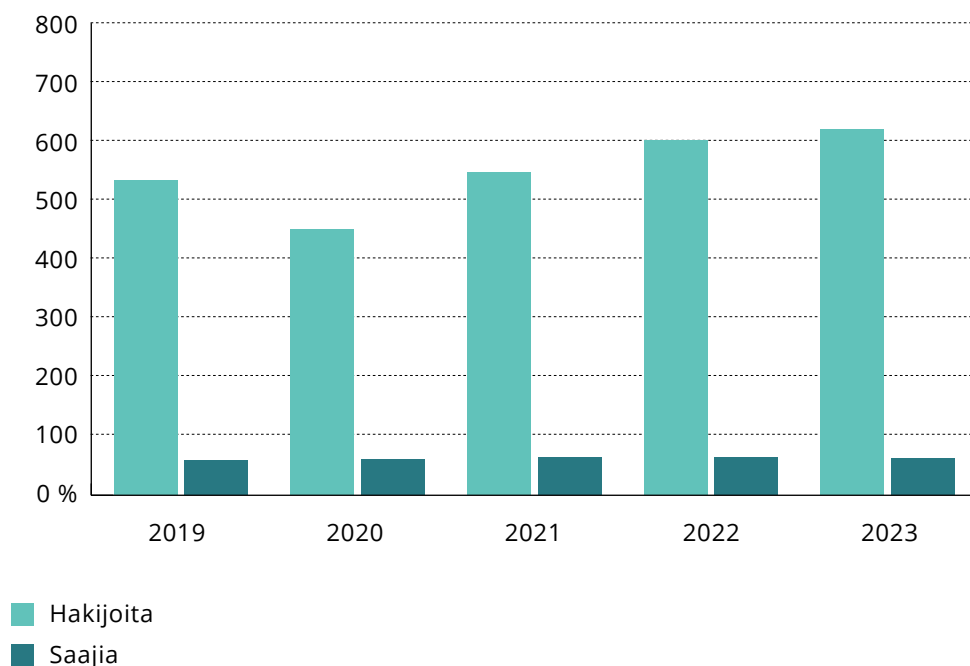
Taiteenala	Hakemuksia	Naisten osuus hakijoista
Arkkitehtuuri	5	0 %
Elokuvataide	25	20 %
Kirjallisuus	48	60 %
Kuvataide	171	56 %
Mediataide	5	40 %
Monitaide	26	50 %
Muotoilu	44	66 %
Musiikki	158	11 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	7	29 %
Sirkustaide	6	0 %
Taidejournalismi	14	43 %
Tanssitaide	13	85 %
Teatteritaide	68	47 %
Valokuvataide	33	18 %
Kaikki yhteensä	623	40 %

1 Mertanen 2012: Apurahasta vanhuudenturvaksi julkaisu.

2 Laki ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä 194/2016 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160194>.

3 Tiedot saatu Kevalta.

Taiteilijaeläkkeen hakijat ja saajat vuosina 2019–2023

[Luvut taulukkomuodossa \(välilehti 38\).](#)

Taiteilijaeläkkeellä oli

1150

**taiteilijaa
vuoden 2023 lopussa**

8 Muutokset 2022–2023

- Taiteen edistämiskeskuksen apurahoina, avustuksina ja palkintoina taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan myönnetyt valtionavustukset olivat vuonna 2023 kaikkiaan 49,7 miljoonaa euroa. Kokonaissumma ei juurikaan kasvanut edellisestä vuodesta (kasvua 0,7 %).
- Vuosi 2023 oli viimeinen vuosi, kun Taiken tuki rahoitettiin sekä valtion budjetista että Veikkauksen voittorahoista. Eduskunnan päätöksellä rahapelitoiminnan voittovarot siirtyivät osaksi valtion yleiskatteellista budjettia 1.1.2024 alkaen. Jatkossa Taiken valtionavustukset maksetaan kokonaisuudessaan valtion budjettivaroista. Samalla kehittämisohjelmat ja asiantuntijapalvelut siirtyvät osaksi Taiken toimintamäärärahoja.
- Yhteisöille suunnattujen avustusten kokonaissumma on jatkanut kasvuaan ja lähes saavuttanut yksityishenkilöille ja työryhmille osoitetun tuen kokonaismäärän.
- Apurahahakemuksia saapui ennätyselliset 16 468 kappaletta. Tämä on 23 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022, kun vertaillaan Taiken pysyviä tukimuotoja ilman koronatukihakemuksia. Hakijoita oli kaikkiaan 9 808, joka on 17 % enemmän kuin vuonna 2022.
- Apurahoja ja avustuksia myönnettiin 2 431 kappaletta (1 % edellistä vuotta vähemmän).
- Hakijoiden määrä on ollut kasvussa vuodesta 2020. Samaan aikaan myönnettyjen apurahojen ja avustusten lukumäärä on ollut lievässä laskussa. Tämä tarkoittaa, että yhä harvempi hakija saa Taiken apurahaa tai avustusta. Vuonna 2023 Taiken apurahaa tai avustusta sai keskimäärin 23 prosenttia hakijoista (vuonna 2022: 27 %, vuonna 2019: 35 %). Henkilöhakijoista apurahaa sai vuonna 2023 18 prosenttia (vuonna 2022: 21 %).
- Tukimuodot pysyivät muuten samoina kuin edellisenä vuonna, mutta määräaikaisiksi tarkoitetut Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille -hankkeiden erityisavustukset (2021–2022) lopetettiin ja kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen tarkoitettujen apurahojen resurssit siirrettiin kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen tarkoitettuihin avustuksiin.
- Tukimuodoittaiset euromääräiset summat pysyivät melko samoina kuin vuonna 2022. Poikkeuksen muodostivat erityisavustukset harvaan asutun maaseudun kulttuuritoimintaan (+67 %). Myös avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan kasvoivat, mutta kasvu selittyy kokonaisuudessaan kulttuurin moninaisuuden edistämisen apurahojen poistumisella.
- Hakemusmäärät nousivat kaikissa tukimuototyypeissä, mutta erityisesti kohdeapurahojen joukossa (+36 %).

- Taiteenalaluokittelut pysyivät sisällöllisesti ennallaan. Näyttämötaiteen nimi muutettiin teatteritaiteeksi.
- Taiken tuen kokonaissumma kasvoi alle prosentin edellisvuodesta. Taiteenalojen sisällä muutosta oli jonkin verran. Eniten laski teatteritaiteen tuki (408 000 €, 6 % vuoden 2022 tukisummasta) ja suhteellisesti eniten arkkitehtuurin tuki (67 000 €, 18 %). Vastaavasti eniten nousi musiikin tuki (284 000 €, 5 %) ja suhteellisesti eniten monitaiteen tuki (244 000 €, 17 %).
- Kulttuurin rahoitus jatkoi kasvuaan (237 000 €, 4 %). Kulttuurin luokka sisältää kaikki taiteenaloittain luokittelemattomat avustukset.
- Eniten hakijoita oli kuvataiteen, musiikin, kirjallisuuden ja teatteritaiteen aloilla, kuten on ollut aiempinakin vuosina. Vastaavasti vähiten hakijoita oli arkkitehtuurin, taidejournalismin ja sirkustaiteen aloilla, näissäkin kuten aiempina vuosina.
- Hakijamäärä kasvoi sirkustaidetta lukuun ottamatta kaikilla taiteenaloilla. Eniten hakijamäärä kasvoi musiikin (31 %), muotoilun (28 %) ja monitaiteen (28 %) aloilla.
- Hakijamäärät kasvoivat kaikissa Manner-Suomen maakunnissa. Ahvenanmaalta hakijoita oli edellistä vuotta vähemmän (-9 hakijaa).
- Maakunnittainen kokonaisjakauma pysyi melko ennallaan. Uudellemaalle tuli suhteellisesti tarkasteltuna hieman vähemmän tukea ja Varsinais-Suomeen puolestaan hieman edellisvuotta enemmän.
- Pääkaupunkiseudulta oli vuoden 2023 hakijoista 49 prosenttia ja saajista 48 prosenttia. Tämä on lähes saman verran kuin edellisenä vuonna (49 % hakijoista ja saajista) ja hieman vähemmän kuin vuonna 2021 (hakijoista 51 %, saajista 53 %).
- Euromääräisesti¹ eniten tukisumma nousi Varsinais-Suomessa (453 000 €), Keski-Suomessa (169 000 €) ja Pohjois-Pohjanmaalla (142 000 €). Vastaavasti tukisumma pieneni eniten Uudellamaalla (193 000 €), Pohjanmaalla (122 000 €) ja Kainuussa (105 000 €).

Hakemuksia saapui

23 %

**enemmän kuin
vuonna 2022**

.....

1 Vertailussa on käytetty vertailtavissa olevia lukuja. Muissa yhteyksissä kokonaissumma voi erota tässä ilmoitetusta, koska ulkomailta asuvien tilastointitapaa on muutettu vuonna 2023 niiden hakijoiden osalta, jotka ovat ilmoittaneet sekä kotimaisen että ulkomaisen osoitteen.

- Suhteellisesti tarkasteltuna tukisumma kasvoi erityisesti Ahvenanmaalla (33 000 €, 130 %), Kymenlaaksossa (125 000 €, 57 %) ja Etelä-Karjalassa (69 000 €, 27 %). Eniten tukisumma pieneni Pohjanmaalla (122 000 €, -18 %), Päijät-Hämeessä (102 000 €, -16 %) ja Etelä-Pohjanmaalla (41 000 €, -12 %).
- Henkilöhakijoita (ilman työryhmien yhteyshenkilöitä ja yhteisöhakijoita) oli 7 536, joka oli 1004 (15 %) enemmän kuin vuonna 2022. Apurahan heistä sai 18 prosenttia (1 341). Vuonna 2022 apurahan sai henkilöhakijoista 21 prosenttia (1353 saajaa).
- Ruotsinkielisten hakijoiden suhteellinen osuus laski 5,6 prosentista (2022) 4,4 prosenttiin (2023). Ruotsinkielisten apurahan saajien suhteellinen osuus laski 6,1 prosentista (2022) 4,4 prosenttiin (2023).
- Vieraskielisten hakijoiden suhteellinen osuus nousi 6,5 prosentista (2022) 7,0 prosenttiin ja saajien osuus 5,3 prosentista (2022) 6,4 prosenttiin (2023).
- Henkilöhakijoissa oli edellistä vuotta suurempi suhteellinen osuus alle 35-vuotiaita hakijoita ja apurahan saajia (22 % vuonna 2023, 20 % vuonna 2022). Nuorten hakijoiden osuus on ollut hienoisessa kasvussa vuodesta 2019. Alle 35-vuotiaiden apurahan saajien osuus ei kuitenkaan ole kasvanut.
- Henkilöhakijoista yli 55-vuotiaita oli hakijoiden joukossa 19 prosenttia ja apurahan saajista 18 prosenttia. Vastaavat luvut olivat vuosina 2021 ja 2022 18 prosenttia hakijoista ja 17 prosenttia saajista.
- Naisia henkilöhakijoissa oli 59 prosenttia ja saajissa 60 prosenttia. Vuonna 2022 naisia oli sekä hakijoina että apurahan saajina 58 prosenttia. Tilastoinnissa käytettävä tieto sukupuolesta perustuu henkilötunnuksesta saatavaan hakijan juridiseen sukupuoleen.
- Taiteilijaeläkkeitä haki 621 henkilöä ja kokonaisen tai osaeläkkeen sai 62 henkilöä. Hakijoita oli hieman edellistä vuotta enemmän (19 hakijaa, 3 % enemmän).